

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Matěj Létavka

Mezinárodní insolvenční právo

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: doc. JUDr. Bc. Jan Brodec, LL.M., Ph.D.

Katedra: Katedra obchodního práva

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 15.03.2023

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval/a samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 114 907 znaků včetně mezer.

V Praze dne 15.03.2023

Matěj Létavka

Poděkování

Tímto děkuji doc. JUDr. Bc. Janovi Brodci, LL.M., Ph.D. za cenné rady a vedení při zpracovávání této práce. Velký dík patří také mým rodičům za nekončící podporu během mého studia, jakož i mé přítelkyni a přátelům.

Obsah

1. Úvod	1
2. Teoretická východiska mezinárodního insolvenčního řízení	3
2.1. Princip teritoriality	3
2.2. Princip univerzality	4
2.3. Modifikovaný univerzalismus a vedlejší insolvenční řízení	6
3. Vývoj evropského insolvenčního práva.....	7
3.1. Istanbulská úmluva	7
3.2. Lucemburská úmluva.....	8
3.3. Nařízení o úpadkovém řízení	8
3.4. Nařízení o insolvenci	9
4. Typy řízení dle Nařízení	10
4.1. Hlavní řízení	11
4.2. Vedlejší řízení	12
4.3. Místní řízení	13
5. Analýza vedlejšího řízení dle Nařízení.....	13
5.1. Zahájení a forma vedlejšího řízení.....	14
5.1.1. Forma vedlejšího řízení	14
5.1.2. Provozovna	15
5.1.3. Posouzení úpadku	17
5.1.4. Aktivní legitimace.....	17
5.1.5. Posouzení účelnosti vedlejšího řízení	18
5.1.6. Shrnutí.....	22
5.2. Koordinace hlavního a vedlejšího řízení.....	23
5.2.1. Právomoci hlavního správce	23
5.2.1.1. Pozastavení zpeněžování majetku.....	23
5.2.1.2. Odložení zahájení vedlejšího řízení	24
5.2.1.3. Právomoc navrhnout jinou formu vedlejšího řízení.....	24
5.2.1.4. Právo napadnout rozhodnutí o zahájení vedlejšího řízení.....	26
5.2.2. Spolupráce mezi aktéry.....	27
5.2.2.2. Spolupráce mezi soudy	30
5.2.3. Shrnutí.....	31
5.3. Majetková podstata a pohledávky ve vedlejších řízeních	32
5.3.1. Příslušnost majetku k majetkové podstatě	32
5.3.2. Dopady rozdělení na celkovou hodnotu majetku.....	33

5.3.3.	Převody majetku v rámci řízení	34
5.3.4.	Pohledávky ve vedlejším řízení	35
5.3.5.	Započtení pohledávek	36
5.3.6.	Shrnutí.....	37
5.4.	Příslib insolvenčního správce	38
6.	Úpadek Arca Investments	42
6.1.	Popis dlužníka a insolvenčního řízení	42
6.2.	Příslib insolvenčního správce a forma insolvenčních řízení.....	43
6.3.	Spolupráce mezi insolvenčními správci a přihlašování pohledávek.....	44
7.	Závěr.....	45
8.	Seznam použitých pramenů a literatury	49
	Abstrakt	54
	Abstract.....	55

1. Úvod

Globalizace kapitálu způsobuje růst zájmu o přeshraniční řešení úpadku, tento zájem je v současnosti navýšen ještě probíhající ekonomickou krizí, jakož i doznívající pandemií COVID-19. Pro členské státy Evropské Unie je při ekonomickém kolapsu dlužníka s mezinárodním prvkem klíčové nařízení (EU) č. 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení.¹ Nařízení o insolvenční si v zájmu řádného fungování vnitřního trhu stanovilo za cíl, aby přeshraniční insolvenční řízení probíhala rychle a účinně.

Dle Nařízení má být úpadek dlužníka v případě přítomnosti mezinárodního prvku veden ve státě, kde jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka, jedná se o tzv. hlavní řízení. Hlavní řízení má univerzální účinky a nabízí jednotné řešení úpadku. Ne vždy je však účelné vést pouze hlavní řízení a Nařízení o insolvenční nabízí také možnost zahájit řízení vedlejší.

Vedlejší řízení má teritoriálně omezené účinky, které dopadají pouze na majetek, který se nachází ve státě, jehož soud řízení zahájil. Nařízení o insolvenční deklaruje, že vedlejší řízení má sloužit účinné správě majetkové podstaty a k ochraně místních i jiných zájmů. I přes takovéto cíle má vedlejší řízení kontroverzní pověst. Proto si tato práce klade za úkol posoudit, zda právní úprava vedlejšího řízení v Nařízení o insolvenční umožňuje dosáhnout deklarovaných cílů, tedy zda umožňuje ochranu místních i jiných zájmů, účinnou správu majetku a celkové účinné vedení přeshraničního insolvenčního řízení.

Práce je rozdělena do pěti částí, v první jsou popsána teoretická východiska mezinárodních insolvenčních řízení, dále následuje popis vývoje evropského insolvenčního práva. V třetí části jsou představeny typy řízení dle Nařízení o insolvenční. Ve čtvrté části, je samotná právní analýza vedlejšího řízení dle Nařízení, přičemž jsou vyzdviženy pozitiva a negativa právní úpravy jednotlivých institutů. Práce se nezaměřuje na analýzu a deskripci všech aspektů vedlejšího řízení, což by z hlediska rozsahu diplomové práce nebylo ani možné, ale podává analýzu těch aspektů vedlejšího řízení, které jsou klíčové pro výše popsané cíle.

Autor při zpracovávání využívá hlavně metody deskriptivní, analytické a komparativní. V současnosti je vedeno v České Republice hlavní insolvenční řízení s nadnárodní investiční

---

¹ Dále jako „Nařízení o insolvenční“ nebo též jako „Nařízení“.

společnosti Arca Investments a.s.,² přičemž na Slovensku bylo zahájeno řízení vedlejší. Práce na tomto řízení ilustruje fungování některých institutů vedlejšího řízení, jedná se zároveň o její poslední – tedy pátou část.

K tématu vedlejšího řízení dle Nařízení není mnoho odborných zdrojů nebo judikatury. Autor se však domnívá, že i takto omezené množství zdrojů je v kombinaci s praktickými zkušenostmi v této oblasti, které autor získal při práci v advokátní kanceláři dostatečné. Naopak má autor za to, že právě proto zpracováním diplomové práce na téma s omezeným množstvím zdrojů přispěje nejvíce k rozšíření úrovně poznání.

Cílem práce je tedy zodpovězení této výzkumné otázky: je právní úprava vedlejšího řízení dle Nařízení vhodná pro dosažení cílů vedlejšího řízení, tedy pro ochranu místních a jiných zájmů a pro účinnou správu majetku, jakož i pro dosažení cíle Nařízení o insolvenční, tedy pro účinné vedení přeshraničních insolvenčních řízení? Autor si dále vytyčuje zodpovězení následující výzkumné podotázky: v čem je právní úprava vedlejšího řízení v Nařízení o insolvenční k dosažení cílů vedlejšího řízení a Nařízení o insolvenční vhodná a v čem nevhodná?

---

² Arca Investments v reštrukturalizácii, a.s. se sídlem Plynárenská 7A, 821 09 Bratislava, Slovenská republika, IČ: 3597504, dále jako „Arca Investmetns a.s.“.

2. Teoretická východiska mezinárodního insolvenčního řízení

Právní teorie rozlišuje více různých přístupů k přeshraničním insolvenčním řízením. Těmi hlavními jsou princip teritoriality a princip univerzality. Oba tyto přístupy jsou však ve svých čistých formách jen stěží aplikovatelné. Pro vedlejší insolvenční řízení a pro Nařízení o insolvenční řízení je vedle výše uvedených principů klíčovým také princip modifikovaného univerzalizmu. V této kapitole jsou výše uvedené koncepty popsány, přičemž se nejedná o vyčerpávající výčet přístupů k mezinárodním insolvencím, ale jsou popsány pouze ty přístupy, které jsou relevantní pro zbytek obsahu práce.

2.1. Princip teritoriality

Dle principu teritoriality se účinky insolvenčního řízení omezují pouze na území státu, ve kterém je řízení vedeno a vztahuje se pouze na majetek, který se nachází na území takového státu.³ Rozhodným právem je právo státu, který řízení vede (*lex fori concursus*). Účinky insolvenčního řízení (tedy včetně omezení) ovládaného striktně principem teritoriality se tedy nevztahují na majetek na území jiných států. Důsledkem je, že v případě úpadku dlužníka se vede insolvenční řízení ve všech státech, ve kterých má svůj majetek.⁴ Pokud má tedy dlužník majetek na území více států, pak je dle principu teritoriality vedeno více paralelních řízení. Jelikož se na majetek za hranicemi státu omezení spojená s insolvenčním řízením nevztahují, tak s tímto majetkem může dlužník volně disponovat a majetek nebude zahrnut do majetkové podstaty.⁵ Princip teritoriality tedy vůbec neuznává přeshraniční dimenzi insolvenčního řízení.⁶

Pro věřitele z toho plyne, že pokud chtějí svou pohledávku uspokojit v maximálním možném rozsahu, musí ji přihlásit do všech těchto paralelních řízení. Insolvenční řízení však neovlivní případné vykonávací řízení vedené v zahraničí, tudíž se věřitelé mohou touto cestou uspokojit i z majetku, který by dle principu univerzality byl součástí majetkové podstaty.

---

3 BRODEC, Jan. Insolvenční řízení v kontextu mezinárodního práva soukromého. 1. vydání, Praha: Wolters Kluwer, 2020. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-995-6. S. 12.

4 VRTEK, Kryštof. Mezinárodní insolvenční právo [online]. Praha, 2022 [cit. 2023-03-11]. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/173091/120414168.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Diplomová Práce. Univerzita Karlova.

5 BRODEC op. cit., s. 12.

6 WESSELS, B. Modified universalism in European cross-border insolvency? [online] WESSELS, Bob. Modified universalism in European cross-border insolvency? 2019 [cit. dne 16.1.2023] Dostupné z: <https://bobwessels.nl/blog/2019-01-doc3-modified-universalism-in-european-cross-border-insolvency/>.

Nejvýznačnější výhodou principu teritoriality je předvídatelnost insolvenčního řízení, co se týče sudiště a rozhodného práva.⁷ Věřitelé se mohou spolehnout na to, ve kterém státě se insolvenční řízení povede, jakým právem se bude řídit a jaké to pro ně bude mít důsledky.

Jedním z negativních důsledků principu teritoriality jsou zvýšené náklady, zejména kdy v důsledku nutnosti vedení více paralelních řízení, účastníci řeší vícekrát stejné otázky, tzv. duplicity.⁸ Dalším negativem jsou účelové převody majetku dlužníka do zahraničí, kde majetek poté nebude zahrnut do majetkové podstaty.⁹ Dále je také nutné pro maximální uspokojení pohledávek je přihlašovat do všech případných řízení.

Princip teritoriality také rozděluje dlužníkův majetek na vícero majetkových podstat, což stěžuje případné sanační řešení úpadku. V případě nadnárodní společnosti podnikající na území vícero států, která by mohla svůj úpadek řešit reorganizací, by totiž rozdělení jejího majetku (v důsledku pouze územně-omezených účinků insolvenčního řízení) vedlo k nemožnosti vést jedinou reorganizaci.

2.2. Princip univerzality

Dle principu univerzality je úpadek dlužníka řešen v jediném univerzálním insolvenčním řízení, které se vztahuje na veškerý dlužníkův majetek a na všechny věřitele bez ohledu na to, kde se nacházejí. Řízení vede jeden soud a toto řízení je uznáno ve všech dalších jurisdikcích.¹⁰ Soudy ostatních států jsou vázány rozhodnutím soudu, který řízení vede¹¹ a tomuto soudu případně asistují.¹² Rozhodným právem je *lex fori concursus*.¹³

---

7 SOKOL, Eric. The Fate of Universalism in Global Insolvency: Neoconservatism and New Horizons. *Hastings international and comparative law review* [online]. 2021 [cit. dne 16.1.2023], 44(1) Dostupné z:

https://heinonline-org.ezproxy.is.cuni.cz/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/hasint44&id=44&men_tab=srchresults.

8 SOKOL op. cit.

9 BRODEC op. cit., s. 13.

10 KIRSCHNER, J. The (False) Conflict Between Due Process Rights And Universalism In Cross-Border Insolvency.

KIRSCHNER, Jodie. The (false) conflict between due process rights and universalism in cross-border insolvency. *Cambridge law journal* [online]. 2013 [cit. dne 16.1.2023], 72(1), 27-31 Dostupné z:

https://heinonline-org.ezproxy.is.cuni.cz/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/camlj72&id=30&men_tab=srchresults.

11 LOPUCKI, Lynn M. The Case for Cooperative Territoriality in International Bankruptcy. *Michigan Law Review*. 2000, 98(7), 2216-2251, dostupné z:

<https://repository.law.umich.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2795&context=mlr>.

12 SOKOL op. cit.

13 MOUSTARIA, Elina. *International Insolvency Law*. 3. Springer Nature Switzerland, 2019, ISBN 978-3-030-04449-3. S. 14.

Princip univerzality snižuje náklady insolvenčního řízení. Na rozdíl od teritoriality se vyhýbá dvojímu řešení stejných otázek, tzv. duplicitám, což snižuje případné náklady a ulehčuje řízení pro věřitele. V jednom řízení jsou řešeny pohledávky všech věřitelů, tudíž věřitelům stačí podat přihlášku k jednomu soudu.¹⁴ Dalšími výhodami je jednotné zacházení s věřiteli stejného postavení ze všech zemí¹⁵ a jednotné řešení úpadku dlužníka jako celku, a tedy i jednotná správa dlužníkovy majetku.

Princip univerzality svým všeobecným účinkem neignoruje suverenitu ostatních států, ale ponechává na insolvenčním právu ostatních států, zda uzná tyto přeshraniční nároky.¹⁶ Výhody univerzalizmu mohou být realizovány pouze tehdy pokud jej praktikují všechny státy.¹⁷ Je-li totiž insolvenční právo jiného státu založeno na principu teritoriality, tak vnikají spory o soudní příslušnost. Univerzalizmus tedy předpokládá uznání rozhodnutí vydaného v řízení i v ostatních státech. Proto bývá kritizován za to, že, pro účinné zavedení univerzalizmu, by bylo potřeba přijmout všestrannou mezinárodní smlouvu nebo vytvořit mezinárodní insolvenční soudy a mechanismus vykonatelnosti jejich rozhodnutí.¹⁸

Univerzalizmus vede také k menší předvídatelnosti, co se týče mezinárodní příslušnosti a s tím spojeného rozhodného práva.¹⁹ Vzhledem k tomu, že je vedeno pouze jedno řízení stává se určení mezinárodní příslušnosti stěžejní otázkou. Stanovení jasných pravidel pro příslušnost je nelehký úkol²⁰ a právě toto vede k menší předvídatelnosti takového řízení. Mezinárodní

---

14 SOKOL op. cit.

15 ADAMS, E. Coordinating Cross-Border Bankruptcy: How Territorialism Saves Universalism, str. 49 ADAMS, Edward a Finckle JASON. Coordinating Cross-Border Bankruptcy: How Territorialism Saves Universalism. Columbia Journal of European Law 2009 [cit. dne 16.1.2023], 43-87. s. 49 Dostupné z: https://scholarship.law.umn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1839&context=faculty_articles.

16 WESTBROOK, Jay Lawrence, Charles BOOTH, Christoph PAULUS a Harry RAJAK. A global view of business insolvency systems [online]. Leiden, Boston: Martinus Nijhoff Publishers, 2010 [cit. dne 16.1.2023], ISBN 1-283-16068-4. Dostupné z: https://web-p-ebSCOhost-com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/ebookviewer/ebook/ZTAwMHh3d19fMzc3MjI0X19BTg2?sid=998b9f9a-2df0-4c3d-8584-7109f30ba63c@redis&vid=0&format=EB&lpid=lp_227&rid=0.

17 MCCORMACK, Gerard. Universalism in Insolvency Proceedings and the Common Law. Oxford journal of legal studies [online]. 2012 [cit. dne 16.1.2023], 32(2), 325-347. Dostupné z: https://heinonline-org.ezproxy.is.cuni.cz/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/oxfjls32&id=336&men_tab=srchresults.

18 SOKOL op. cit.

19 WESSELS, Bob, Bruce MARKELL a Jason KILBORN. International cooperation in bankruptcy and insolvency matters. 1. Oxford: Oxford University Press, 2009. ISBN 0-19-971285-9. S. 51.

20 WESSELS (2009) op. cit., s. 51.

příslušnost navíc určuje také rozhodné právo. Státy se navíc nechtějí vzdávat „jurisdikční pravomoci,“ kterou mají nad dlužníkovým majetkem na jejich území.

Fakt, že v případě principu univerzality se vede pouze jedno řízení vede k další nevýhodě tohoto přístupu a to je problematika tzv. *forum shoppingu*. *Forum shopping* je jednání dlužníka, kterým se snaží dosáhnout toho, aby byl jeho úpadek řešen podle pro dlužníka nejpříznivějších pravidel.²¹ Důsledkem mohou být táhnoucí se spory o soudní příslušnost.

2.3. Modifikovaný univerzalismus a vedlejší insolvenční řízení

Modifikovaný univerzalismus je určitým kompromisem mezi principem teritoriality a principem univerzality a právě na tomto přístupu je založeno i Nařízení o insolvenční.²² Tento přístup je založen na univerzalitě celého insolvenčního řízení se všeobecným účinkem, které je vedeno jediným soudem. Zároveň je však ponechána možnost za určitých okolností zahájit vedlejší insolvenční řízení, které je prvkem teritoriality, v jiném státě a soudem jiného státu a které má pouze omezené teritoriální účinky.²³

V případě, že je vedeno jediné řízení proti dlužníkovi, který má majetek na území více států, se státy, které nejsou podle kolizních norem příslušné, vzdávají své jurisdikční suverenity nad majetkem na jejich území. Aby se zamezilo „přehnanému omezení suverenity“, může být otevřeno vedlejší řízení. Stát tedy znovu nabyde jurisdikční suverenitu nad dlužníkovým majetkem nacházejícím se na jeho území.²⁴ Tímto jsou tedy uspokojeny jak zájmy zastánců teritoriality ohledně pravomoci nad dlužníkovým majetkem, tak i zájmy zastánců univerzality ve vztahu ke všeobecnému insolvenčnímu řízení.

Jak je podrobně popsáno v následujících kapitolách, vedlejší insolvenční řízení neslouží pouze jako kompromis ve sporu mezi univerzalitou a teritorialitou. Může také přispět k účinné správě majetku, ochraně místních věřitelů, místních zájmů a k celkovému vedení účinné přeshraniční

---

21 SZYDLO, Marek. Prevention of Forum Shopping in European Insolvency Law. *European business organization law review* [online]. 2010 [cit. dne 16.1.2023], 11(2), 253-272, s. 254. Dostupné z: <https://web-p-ebscohost-com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=a263b24d-08ff-4758-af93-43c68585779a%40redis>.

22 Recitál 22 Nařízení o insolvenční.

23 JOKUBAUSKAS, Remigijus a Marek ŚWIERCZYŃSKI. The Coordination Of Main And Secondary Insolvency Proceedings In European Union Insolvency Law. *International Comparative Jurisprudence* [online]. 2022, (1), 1-13, s. 7.]. Dostupné z: <https://www-ccc-ol-com.ezproxy.is.cuni.cz/search/viewpdf?id=1085930>.

24 Pottow John, A New Role for Secondary Proceedings in International Bankruptcies, *University of Michigan Law School* [online]. 46(3), 2011 [cit. dne 16.1.2023], , 579-99. s. 590. Dostupné z: <https://repository.law.umich.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1613&context=articles>.

insolvence. Všeobecné (neboli hlavní) řízení má zároveň svého zástupce, který zastupuje hlavní řízení v tom vedlejší.²⁵

3. Vývoj evropského insolvenčního práva

Evropské insolvenční právo je soubor norem, jejichž cílem je podpora fungování vnitřního trhu při řešení obtíží podnikatelů.²⁶ Již ve Smlouvě o založení Evropského hospodářského společenství je zakotven závazek států mezi sebou v případě potřeby zahájit jednání s cílem tzv. zjednodušení formalit jimž podléhá vzájemné uznávání a výkon soudních rozhodnutí.²⁷ Tento závazek byl realizován Bruselskou úmluvou z roku 1968, ta ovšem ze své působnosti vyjímala insolvenční řízení.²⁸ Ve vztahu k insolvenčním řízením se snahy o unifikaci a vzájemné uznávání projevily zřízením pracovní skupiny při Komisi Evropských společenství,²⁹ ta předložila dva návrhy a to v letech 1970 a 1980.³⁰ Členské státy se však nakonec nedohodly a k přijetí žádné závazné úmluvy nedošlo.

3.1. Istanbulská úmluva

Tzv. globalizace kapitálu a s tím související problémy s neschopností států zahrnout do majetkové podstaty majetek dlužníka nacházející se na území jiného státu, jakož i problémy s diskriminací zahraničních věřitelů vedl v 80. letech k zintenzivnění snah o unifikaci insolvenčního práva.³¹ Rada Evropy předložila v roce 1986 návrh Evropské úmluvy o konkursu, která byla následně uzavřena v roce 1990 v Istanbulu jako Úmluva Rady Evropy o některých aspektech konkurzu.³² Úmluva ovšem nebyla ratifikována dostatečným počtem států, a proto nikdy nenabyla účinnosti.

---

25 SOKOL op. cit.

26 MORAVĚC, Tomáš. Evropské insolvenční právo. V Praze: C.H. Beck, 2021. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-832-0. s. 1.

27 Původní článek 220 Smlouvy o založení Evropského hospodářského společenství ze dne 25 března 1957.

28 Článek 1 odst. 2 Bruselské úmluvy ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

29 BĚLOHLÁVEK, Alexander J. Evropské a mezinárodní insolvenční právo: komentář. V Praze: C.H. Beck, 2007. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 978-80-7179-591-9. s. 2.

30 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 2.

31 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 3.

32 Úmluva Rady Evropy o určitých aspektech konkurzu ze dne 5. června 1990. Dostupná na <https://rm.coe.int/090000168007b3ca>.

3.2. Lucemburská úmluva

V rámci Evropských společenství byla zpracována Úmluva Evropské unie o insolvenčním řízení,³³ která byla v roce 1995 připravena k ratifikaci členskými státy. Ani tato tzv. Lucemburská úmluva však nenabyla účinnosti, když nebyl naplněn požadavek ratifikace všech členských států.³⁴ Návrh Lucemburské úmluvy však sehrál významnou roli, a to hned ve dvou rovinách. Zaprvé Finsko spolu s Německem později navrhli, aby text Lucemburské úmluvy byl transformován do nařízení.³⁵ A zadruhé k návrhu úmluvy byla vypracována tzv. Zpráva Virgós-Schmidt³⁶ sloužící k její interpretaci. Ta byla následně používána i k interpretaci nařízení.

3.3. Nařízení o úpadkovém řízení

V dalším vývoji evropského insolvenčního práva sehrála významnou roli Amsterodamská úmluva³⁷ revidující evropské primární právo. Amsterodamská úmluva si stanovila za cíl vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva a rozšířila komunitární spolupráci i na oblast vnitřní bezpečnosti a justice.³⁸ Tím byla otevřena cesta k úpravě mezinárodního civilního procesního práva formou sekundárních právních aktů.³⁹ Amsterodamská úmluva tedy umožnila přijetí Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení,⁴⁰ které vstoupilo v platnost dne 31. května 2002.⁴¹

Nařízení o úpadkovém řízení si stanovilo za cíl zajistit účinný průběh mezinárodních insolvenčních řízení, a to v zájmu řádného fungování vnitřního trhu.⁴² Řádné fungování vnitřního trhu mělo být také zajištěno zamezením *forum shoppingu*⁴³ a to pravidly pro určování mezinárodní příslušnosti. Dle Nařízení o úpadkovém řízení mělo být mezinárodní insolvenční řízení řešeno především pomocí hlavního řízení s univerzálními účinky, které bylo zahajováno

---

33 Úmluva Evropské unie o insolvenčním řízení ze dne 25. 11. 1995. Dostupná z: [2840.pdf \(pitt.e http://aei.pitt.edu/2840/1/2840.pdf du\)](http://aei.pitt.edu/2840/1/2840.pdf).

34 BRINKMANN, M. *European Insolvency Regulation: Article-by-Article Commentary*, 1. vydání, Mnichov, Verlag C. H. Beck oHG, 2019, ISBN 978-0-19-872728-6, s. 8.

35 BRODEC op. cit., s. 26.

36 VIRGOS, M., SCHMIT, E. Report on the Convention on Insolvency Proceedings. Dokument Rady EU č. 6500/96 ze dne 3. 5. 1996. Dostupné z: [Microsoft Word - insolvency report.doc \(pitt.ehttp://aei.pitt.edu/952/1/insolvency_report_schmidt_1988.pdfdu\)](http://aei.pitt.edu/952/1/insolvency_report_schmidt_1988.pdf).

37 Amsterodamská smlouva ze dne 2. října 1997. Dostupná z: [EU law - t https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law_enypes_application_search | European Union \(europa.eu\)](https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law_enypes_application_search).

38 MORAVEC op. cit., s. 4.

39 PAUKNEROVÁ, Monika. Mezinárodní civilní procesní právo po vstupu České republiky do EU – vybrané otázky. *Právní rozhledy*, 2004, č. 9, s. 333 – 338.

40 dále jen „Nařízení o úpadkovém řízení“.

41 Článek 47 Nařízení o úpadkovém řízení.

42 Recitál 2 Nařízení o úpadkovém řízení.

43 Recitál 4 Nařízení o úpadkovém řízení.

ve státě, na jehož místě jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka (*centre of main interests*, dále též jako „COMI“).⁴⁴ Předpis však vycházel také z faktu, že ne vždy je účelné vést insolvenční řízení s obecnými účinky v rámci celé Evropské unie a proto zavedlo z univerzalizmu určité výjimky.⁴⁵ Tou hlavní výjimkou byla možnost zahájení vedlejšího insolvenčního řízení ve státě, kde má dlužník provozovnu,⁴⁶ přičemž vedlejší řízení se vztahovalo pouze na majetek v tomto státě.⁴⁷ Stejně tak byla připuštěna možnost vedení místního řízení, které na rozdíl od vedlejšího bylo zahájeno ještě před řízením hlavním.⁴⁸ Vedlejší řízení dle Nařízení o úpadkovém řízení musela mít likvidační formu.⁴⁹

Článek 46 Nařízení o úpadkovém řízení stanovoval povinnost Komise předložit Evropskému parlamentu zprávu o uplatňování tohoto nařízení. Komise tuto zprávu⁵⁰ zpracovala na základě zprávy Heidelberg-Luxembourg-Vienna,⁵¹ která byla zveřejněna spolu s návrhem na změnu Nařízení o úpadkovém řízení.⁵² Závěry z této zprávy byly promítnuty i do návrhu.

3.4. Nařízení o insolvenční

Ač původní Nařízení o úpadkovém řízení fungovalo dobře, stále bylo třeba k účinnému vedení mezinárodních insolvenčních řízení upravit některé z jeho institutů. Proto bylo přijato nové nařízení Evropského parlamentu Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení, které je použitelné od 26. června 2017.⁵³

Nařízení o insolvenční z větší části navazuje na právní úpravu původního nařízení a zahrnuje i jeho výklad a interpretaci,⁵⁴ navazuje také na úpravu hlavního i vedlejšího řízení při řešení dlužníkovy úpadku. Obsahuje však i odlišnosti oproti původní úpravě, a to zejména zpřesnění

---

44 Článek 3 odst. 1 Nařízení o úpadkovém řízení.

45 Recitál 12 Nařízení o úpadkovém řízení.

46 Článek 3 odst. 2 Nařízení o úpadkovém řízení.

47 Článek 27 Nařízení o úpadkovém řízení.

48 Článek 3 odst. 4 Nařízení o úpadkovém řízení.

49 Článek 27 Nařízení o úpadkovém řízení ve spojení s přílohou B k tomuto nařízení.

„Likvidační formou“ insolvenčního řízení je myšlen likvidační způsob řešení úpadku, kdy nepokračují ekonomické aktivity dlužníka a dochází ke zpeněžení jeho majetkové podstaty za účelem uspokojení věřitelů.

50 Zpráva Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru o uplatňování nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení dostupná z [EUR-Lex \(europa. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A52012DC0743eu>\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/cs/TXT/?uri=CELEX%3A52012DC0743eu).

51 HESS, B.; OBERHAMMER, P.; PFEIFFER, T. a kol.: *External Evaluation of Regulation No. 1346/2000/EC on Insolvency Proceedings*, JUST/2011/JCIV/PR/0049/A4, 2011, dostupné z

https://www.mpi.lu/uploads/media/evaluation_insolvency_en.pdf (dále jako „zpráva Heidelberg-Luxembourg-Vienna“).

52 BRINKMANN, op. cit., s. 8.

53 Článek 92 Nařízení o insolvenční.

54 BRINKMANN, op. cit., s. 2.

pojmu COMI, pravidla pro koordinaci řešení úpadku členů skupiny a zavedení povinnosti pro všechny členské státy vést veřejný insolvenční rejstřík, jakož i propojení těchto rejstříků.⁵⁵

Co se týče změn v úpravě vedlejšího řízení, tak nejvýznamnějšími změnami jsou zrušení požadavku na likvidační formu vedlejšího řízení, podrobnější úprava koordinace hlavního a vedlejšího řízení a úprava tzv. příslibu insolvenčního správce, důležitých změn je však více, jak bude pojednáno v následujících kapitolách.

4. Typy řízení dle Nařízení

Nařízení o insolvenční úpravě upravuje 3 typy řízení, a to řízení hlavní s univerzálními účinky a 2 typy teritoriálně omezených řízení, jejichž účinky jsou omezené pouze na majetek nacházející se ve státě, kde bylo teritoriálně omezené řízení zahájeno. Tato teritoriálně omezená řízení jsou řízení vedlejší a řízení místní. Zatímco pro zahájení hlavního řízení je příslušný soud státu, kde se nachází dlužníkovo COMI, tak pro zahájení teritoriálně omezených řízení je příslušný soud státu, kde se nachází dlužníkova provozovna.⁵⁶ Dlužník může mít provozoven i více a stejně tak může být, pokud jsou splněny i další podmínky, vedeno i více teritoriálně omezených řízení, hlavní řízení může být však pouze jedno.

V příloze A Nařízení je uveden seznam řízení, na které se Nařízení vztahuje. Pro Českou republiku se jedná o reorganizaci, konkurs a oddlužení.⁵⁷ Na kolektivní řízení, která nejsou uvedena v příloze A se Nařízením nepoužije.⁵⁸ Z působnosti Nařízení jsou vyňaty také řízení týkající se pojišťoven, úvěrových institucí, investičních podniků a subjektů kolektivního investování.⁵⁹

Nařízení se aplikuje se na území všech členských států EU s výjimkou Dánska.⁶⁰ Zároveň se použije pouze na přeshraniční insolvenční řízení, tedy na insolvenční řízení s mezinárodním prvkem.⁶¹ To je zřejmé taky z povahy předpisu, jakožto předpisu mezinárodního práva soukromého obsahujícího kolizní normy.⁶² Nařízení o insolvenční úpravě se vztahuje pouze na dlužníky,

---

55 BRODEC op. cit., s. 27.

56 Článek 3 Nařízení o insolvenční úpravě.

57 Článek 1 odst. 1 Nařízení o insolvenční úpravě ve spojení s přílohou A

58 MORAVEC op. cit., s. 17.

59 Článek 1 odst. 2 Nařízení o insolvenční úpravě.

60 Recitál 88 Nařízení o insolvenční úpravě.

61 Recitál 1 a recitál 3 Nařízení o insolvenční úpravě.

62 BRODEC op. cit., s. 30.

kteří mají COMI na území jednoho z členských států EU.⁶³ Pro aplikaci Nařízení tedy nestačí pouze přítomnost mezinárodního prvku, ale zároveň musí být naplněna podmínka soustředění dlužnickových hlavních zájmů na území EU. Nařízení se tedy nepoužije v případech, kdy se v EU sice nachází dlužníková provozovna, ale nenachází se zde dlužníkové COMI.⁶⁴

4.1. Hlavní řízení

Hlavní řízení má obecné účinky, vztahuje se na majetek dlužníka bez ohledu na to, kde se majetek nachází. Hraničním určovatelem pro mezinárodní příslušnost je území, kde jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka.⁶⁵ Pro vedení hlavního řízení jsou tedy příslušné soudy státu, kde se nachází dlužníkové COMI. COMI je definováno jako místo, ze kterého dlužník své zájmy pravidelně spravuje a které je zjištěné třetími osobami.⁶⁶ I když tento institut prošel v průběhu let díky judikatuře SDEU významným vývojem, tak tento vývoj a výklad COMI již byly dostatečně popsány v jiných zdrojích, a proto se mu tato práce s ohledem na svůj rozsah nevěnuje. Rozhodným právem pro hlavní řízení je právo státu, na jehož území bylo hlavní řízení zahájeno.⁶⁷ Z tohoto pravidla jsou však stanoveny výjimky, například pro věcná práva třetích osob k majetku nacházejícím se na území jiného státu, než je stát kde se vede hlavní řízení.⁶⁸

V souladu s principem univerzality je v čl. 19 Nařízení o insolvenční zakotveno automatické uznávání rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení ostatními členskými státy. Není tedy zapotřebí žádného dalšího rozhodnutí o uznání. Automatické uznání se vztahuje jak na rozhodnutí o zahájení hlavního řízení, tak na rozhodnutí o zahájení vedlejšího i místního řízení. V souladu s územně omezenými účinky vedlejšího řízení na majetek dlužníka však má toto uznání omezený význam.⁶⁹

Insolvenční správce jmenovaný v hlavním insolvenčním řízení⁷⁰ je nositelem pravomocí, které mu přiznává právo státu, kde bylo hlavní řízení zahájeno.⁷¹ Jmenování hlavního správce je uznáváno v ostatních členských státech automaticky spolu s rozhodnutím o zahájení hlavního

---

63 Recitál 25 Nařízení o insolvenční.

64 MORAVEC op. cit., s. 20.

65 Srov. Článek 3 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

66 Článek 3 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

67 Článek 7 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

68 Článek 8 Nařízení o insolvenční.

69 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 519.

70 Dále též jako „hlavní správce“.

71 Článek 21 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

řízení.⁷² Hlavní správce tedy může v ostatních členských státech vykonávat pravomoci, které mu svěřuje právo státu, kde se nachází dlužníkovo COMI.

4.2. Vedlejší řízení

Jak již bylo řečeno výše vedlejší řízení je vedle místního řízení jedním ze 2 typů teritoriálně omezených řízení dle Nařízení o insolvenční. Vedlejší řízení může být zahájeno u soudu státu, na jehož území se nachází dlužníkova provozovna, a to až po zahájení hlavního řízení. Podmínkou pro zahájení vedlejšího řízení je uznání řízení hlavního v daném členském státě. Rozhodným právem pro vedlejší řízení je právo státu, na jehož území bylo zahájeno (*lex fori concursus secundarii*)⁷³ a účinky vedlejšího řízení jsou omezené na majetek nacházející se na území státu, který řízení zahájil.⁷⁴ Vedlejší řízení může mít podobu všech forem řízení upravených vnitrostátním právem, které jsou stanovené i pro hlavní řízení v příloze A.

Vedlejší řízení je upraveno především v kapitole III Nařízení o insolvenční. Tato kapitola obsahuje také normy upravující vztah mezi hlavním a vedleším řízením, včetně spolupráce mezi jejich aktéry. Dále jsou zde obsaženy například normy o zahajování vedlejšího řízení, následky skončení hlavního i vedlejšího řízení, příslib insolvenčního správce, náklady vedlejšího řízení a další oblasti úpravy.

Hlavní řízení je vůči vedlejšímu nadřazené, což se projevuje ve více oblastech, především však v pravomocech hlavního správce vůči vedlejšímu řízení, jak je pojednáno níže. I přes nadřazenost hlavního řízení je řízení vedlejší z procesního hlediska relativně samostatné a fakticky nezávislé.⁷⁵ Toto se projevuje například v tom, že po skončení hlavního řízení vedlejší nadále pokračuje.⁷⁶ I když je tedy pro zahájení vedlejšího řízení potřeba zahájení řízení hlavního, tak jeho další pokračování již není na hlavním závislé. Samostatnost může být dle autorova názoru spatřena v tom, že vedlejší řízení má vlastního insolvenčního správce⁷⁷ a samozřejmě je vedeno soudem v příslušném členském státě.

---

72 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 540.

73 Článek 35 Nařízení o insolvenční.

74 Článek 34 Nařízení o insolvenční.

75 Usnesení BGH [DEU] sp. zn. IX ZB 103/07, z 29. května 2008.

76 Článek 48 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

77 Dále též jako „vedlejší správce“.

4.3. Místní řízení

Místní řízení je také teritoriálně omezeným řízením, jeho účinky se vztahují tedy pouze na majetek, který se nachází na území daného státu. Na rozdíl od řízení vedlejšího je řízení místní zahájeno ještě před zahájením řízení hlavního.⁷⁸ Jakmile je hlavní řízení zahájeno z místního řízení se stává řízení vedlejší. Místní řízení může být zahájeno obdobně jako vedlejší pouze ve státě, kde se nachází dlužníková provozovna.⁷⁹ Na rozdíl od vedlejších řízení Nařízení o insolvenční cílí na omezení počtu místních řízení na nezbytně nutnou míru.⁸⁰ To se projevuje v omezeném výčtu subjektů, které mohou podat návrh na zahájení tohoto řízení, jak je blíže popsáno v následující kapitole.

5. Analýza vedlejšího řízení dle Nařízení

Účelem Nařízení o insolvenční je zajištění účinného průběhu mezinárodních insolvenčních řízení.⁸¹ Recitál 40 uvádí, že vedlejší řízení může vedle ochrany místních zájmů sloužit i jiným účelům.⁸² Jako tento jiný účel je uvedena účinná správa majetku v případech, kdy to vyžaduje složitost struktury dlužníkovy majetkové podstaty a v případech kdy by univerzální účinky hlavního řízení vedly z důvodů odlišnosti právních řádů k obtížím.⁸³ Ochranou místních zájmů se rozumí především ochrana místních věřitelů,⁸⁴ tedy věřitelů, jejichž pohledávky vůči dlužníkovi vznikly z provozu provozovny nacházející se v jiném členském státě, než ve kterém jsou soustředěny hlavní zájmy dlužníka, nebo v souvislosti s takovým provozem.⁸⁵

Z výše uvedeného vyplývá, že vedlejší řízení plní především dvě funkce, a to funkci ochrannou, při ochraně místních zájmů a funkci pomocnou, při pomoci k účinné správě dlužníkovy majetku.⁸⁶ V této kapitole je předložena analýza vedlejšího řízení dle Nařízení o insolvenční se zohledněním výše vymezeného účelu vedlejšího řízení, jakož i účelu samotného Nařízení.

---

78 Článek 3 odst. 4 Nařízení o insolvenční.

79 Článek 3 odst. 2 Nařízení o insolvenční.

80 Recitál 37 Nařízení o insolvenční.

81 Rozsudek SDEU C-341/04, Eurofood, bod 48, recitál 1 Nařízení o insolvenční.

82 Recitál 40 Nařízení o insolvenční.

83 Recitál 40 Nařízení o insolvenční.

84 Rozsudek C-327/13 ze dne 4. září 2014, Burgo Group.

85 Článek 2 odst. 11 Nařízení o insolvenční.

86 MORAVEC op. cit., s. 66.

5.1. Zahájení a forma vedlejšího řízení

Nařízení o insolvenční umozňuje po zahájení hlavního řízení zahájit také řízení vedlejší. Toto řízení může být zahájeno pouze v jiném členském státě, než v jakém bylo zahájeno hlavní řízení, tedy v jiném státě, než ve kterém se nachází dlužníkovo COMI. Zároveň dle čl. 3 odst. 2 Nařízení se musí jednat o členský stát, kde se nachází dlužníkova provozovna. Pro zahájení vedlejšího řízení je tedy klíčové určit, zda se v daném členském státě provozovna nachází. Ještě před samotnou analýzou provozovny a procesem zahájení vedlejšího řízení, je zde však popsána forma, jakou může toto řízení mít.

5.1.1. Forma vedlejšího řízení

V souvislosti s Nařízením o úpadkovém řízení Komise vypracovala zprávu o uplatňování tohoto nařízení.⁸⁷ I přes to, že Nařízení o úpadkovém řízení bylo obecně hodnocené pozitivně, byly kritizovány určité nedostatky. Jako negativum byl vnímán i vztah mezi hlavním a vedlejším řízením, mimo jiné požadavek na to, aby vedlejší řízení mělo formu likvidačního řízení.⁸⁸

Dle zprávy Komise vedlejší řízení dle Nařízení o úpadkovém řízení nebylo využíváno jako nástroj hlavního insolvenčního správce pro účinnou správu majetku předpokládaný v recitálu 19 tohoto nařízení. Zpráva uvádí, že požadavek na formu vedlejšího řízení jako řízení likvidačního je překážkou pružných a účinných restrukturalizačních opatření a jeden z důvodů proč není vedlejší řízení využíváno jako nástroj hlavního správce.⁸⁹

Lze si představit například situaci, kdy dlužníkovo hlavní řízení má formu restrukturalizace, zatímco vedlejší řízení formu likvidace. Dlužník může mít na území státu vedlejšího řízení majetek, který je klíčový pro dlužníkovo podnikání. V důsledku obligatorní likvidační formy by dlužníkova restrukturalizace v hlavním řízení tedy dle autorova názoru byla narušena a dlužník by byl nucen zvolit jinou formu řešení svého úpadku.

Nařízení o insolvenční požadavek na likvidační formu vedlejších řízeních nepřevzalo. Naopak v příloze A je jednotný seznam řízeních, která jsou považována za insolvenční řízení ve smyslu Nařízení. Formy možných řízení jsou tedy stejné jak pro hlavní, tak pro vedlejší řízení. Autor

---

⁸⁷ Zpráva Komise Evropskému Parlamentu o uplatňování Nařízení o úpadkovém řízení.

⁸⁸ Zpráva Komise Evropskému Parlamentu o uplatňování Nařízení o úpadkovém řízení.

⁸⁹ Zpráva Komise Evropskému Parlamentu o uplatňování Nařízení o úpadkovém řízení.

souhlasí s názorem uvedeném ve zprávě o uplatňování Nařízení o úpadkovém řízení, že tato změna umožní pružnější restrukturalizační opatření a sice proto, že bude možné se vyhnout například výše uvedené situaci, kdy povinná likvidační forma vedlejšího řízení významně naruší či znemožní restrukturalizační řízení hlavní.

5.1.2. Provozovna

Samozřejmě pro určení lokace provozovny je nutné vymezit, co vlastně dlužníkovou provozovnu znamená. Nařízení stanovuje, že provozovnou se rozumí jakékoli provozní místo, kde dlužník vykonává nebo po dobu tří měsíců před podáním návrhu na zahájení hlavního insolvenčního řízení vykonával nikoli přechodnou hospodářskou činnost za pomoci lidských zdrojů a majetku.⁹⁰

Pojem provozovna tedy není chápán formalisticky. Nemusí se jednat o pobočku (například ve smyslu Občanského zákoníku⁹¹) ani o žádnou formalizovanou organizační složku. Naopak definice provozovny je liberální a rozhodující je faktická činnost dlužníka. Tento přístup pamatuje na různé právní úpravy v členských státech. Cílem je tedy zabránění, aby z definice provozovny byla vyjmuta činnost dlužníka v daném státě jen proto o jakou formu činnosti dlužníka se jedná (nemusela by být naplněna formalistická definice provozovny).⁹²

Obdobně jako při určování dlužníkovy COMI, tak i při určování jeho provozovny je nutné vycházet z objektivních a pro třetí osoby zjistitelných skutečností.⁹³ Tento postup chrání právní jistotu a předvídatelnost pro určení příslušných soudů pro vedlejší řízení.

Pro určení, zda se jedná o dlužníkovu provozovnu, je třeba naplnění těchto znaků:

1. organizovaný výkon určité činnosti,
2. majetek,
3. existence lidských zdrojů,
4. stabilní základna poznatelná pro třetí osoby.⁹⁴

---

90 Článek 2 odst. 10 Nařízení o insolvenční.

91 § 509 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník definuje pobočku jako takovou část závodu, která vykazuje hospodářskou a funkční samostatnost a o které podnikatel rozhodl, že bude pobočkou.

92 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 79.

93 Rozsudek SDEU C 396/09 ze dne 20. října 2011, Interedil.

94 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 79, Rozsudek SDEU C 396/09 Interedil ze dne 20. října 2011, bod 62.

Zároveň pro naplnění definice provozovny⁹⁵ nestačí skutečnost, že se v členském státě nachází jednotlivé majetkové hodnoty nebo bankovní účty dlužníka, jak vyplývá z judikatury SDEU,⁹⁶ potvrzené i judikaturou českých soudů.⁹⁷

Čl. 2 odst. 10 Nařízení dále stanovuje pro provozovnu podmínku určitého trvání. Výše popsaná hospodářská činnost musí být na daném místě buď stále vykonávána nebo vykonávána po dobu 3 měsíců před podáním návrhu na zahájení hlavního řízení. Zároveň se nesmí jednat o činnost pouze přechodnou.

V předchozí úpravě na evropské úrovni, tedy v Nařízení o úpadkovém řízení byla časová podmínka upravena jinak, dlužník musel tuto hospodářskou činnost stále vykonávat a to v době podání návrhu na zahájení vedlejšího řízení. Pokud tedy dlužník v důsledku svého úpadku hospodářskou činnost v daném členském státě vykonávat přestal, již se nejednalo o provozovnu. V důsledku toho by tedy již nebylo možné vedlejší řízení zahájit.

Jedním z cílů vedlejšího řízení je, jak již bylo uvedeno, ochrana místních věřitelů. Zatímco poté co v důsledku úpadku dlužník ukončí v místě provozovny svou hospodářskou činnost a tím pádem se již nebude jednat o provozovnu, tak potřeba ochrany místních věřitelů stále trvá. Vedlejší řízení v tomto případě tedy již nelze zahájit a nepodaří se tedy naplnit jeden z jeho hlavních účelů – ochránit místní věřitele. Tento fakt byl také kritizován ve zprávě Heidelberg-Luxembourg-Vienna.⁹⁸ Stejně tak se nepodaří naplnit ani druhou hlavní funkci vedlejšího řízení a sice přispět k účinné správě majetku. Změna definice provozovny dle Nařízení o insolvenční je tedy posun správným směrem, neboť pamatuje i na tyto případy, kdy stačí, že dlužník vykonával hospodářskou činnost 3 měsíce před podáním návrhu na zahájení hlavního řízení. Právo podat návrh na zahájení vedlejšího řízení tedy není tolik závislé na tom, jestli dlužníkův úpadek způsobil také zánik hospodářské činnosti v provozovně. Zároveň je zamezeno účelovým rušením provozoven dlužníky za účelem vyhnoutí se vedlejším řízením.⁹⁹ Lze to tedy uvést jako jedno z pozitiv vedlejšího řízení dle Nařízení o insolvenční nebo minimálně jako posun správným směrem v porovnání s Nařízením o úpadkovém řízení.

---

95 Ve smyslu článku 2 odst. 10 Nařízení o insolvenční.

96 Rozsudek SDEU C 396/09 ze dne 20. října 2011 Interedil, bod 63.

97 Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31.01.2008, sp. zn. 29 Odo 164/2006.

98 Zpráva Heidelberg-Luxembourg-Vienna, str. 345.

99 BORK, Reinhard a Kristin VAN ZWIETEN. *Commentary on the European Insolvency Regulation*. 1. Spojené Království, Oxford University Press, 2016, ISBN 978-0-19-872728-6, s. 42.

Z judikatury dále vyplývá, že provozovna může mít i právní subjektivitu, tedy, že země s provozovnou může být země, kde má dlužník sídlo,¹⁰⁰ přičemž samotná existence sídla ještě neznamená, že se jedná o provozovnu.¹⁰¹ Hospodářská činnost dlužníka může naplnit definici provozovny i ve více státech. Je tedy možné zahájit i více vedlejších řízení.

5.1.3. Posouzení úpadku

Soud příslušný pro zahájení vedlejšího řízení neposuzuje podmínku, zda je dlužník v úpadku. Tato pravomoc náleží výlučně soudu, který vede řízení hlavní.¹⁰² Úpadek je tedy posuzován dle práva státu hlavního řízení. Může tedy nastat i situace, kdy by dlužník podle práva vedlejšího řízení v úpadku nebyl, ale vedlejší řízení se stále povede, protože soud hlavního řízení již osvědčil dlužníkům úpadek dle *lex fori concursus primarii*. Soudu příslušnému pro vedlejší řízení to však dle názoru autora ulehčuje vedení řízení, jelikož se otázkou úpadku již nemusí zabývat.

5.1.4. Aktivní legitimace

Článek 37 Nařízení upravuje aktivní legitimaci k podání návrhu na zahájení vedlejšího řízení. Tento návrh může podat hlavní insolvenční správce. Dále může návrh podat jakákoli jiná osoba nebo orgán oprávněný podat návrh na zahájení insolvenčního řízení podle práva státu, na jehož území je zahájení vedlejšího řízení navrhováno. Okruh osob, které mohou navrhnout zahájení vedlejšího řízení je tedy podstatně širší, než je tomu u řízení místního.

Místní řízení lze zahájit pouze pokud hlavní řízení nelze zahájit podle práva státu, kde se nachází dlužníkovo COMI nebo na návrh místního věřitele či orgánu veřejné moci.¹⁰³ Zde se projevuje zásada, vyjádřená v recitálu 37 Nařízení, tedy že zahajování místních řízení by mělo být omezeno na minimum. Důvodem tohoto je omezení případů, kdy bude rozdělován výtěžek ze zpeněžení majetkové podstaty dlužníka s omezeným přístupem jeho věřitelů ze zahraničí.¹⁰⁴ V případech kdy je již místní řízení zahájeno se přemění po zahájení hlavního řízení na vedlejší.¹⁰⁵

---

100 Rozsudek SDEU C 327/13 ze dne 4. září 2014, Burgo Group SpA., odst. 32.

101 Recitál 24 Nařízení o insolvenční.

102 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 724.

103 Článek 3 odst. 4 Nařízení o insolvenční.

104 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 162.

105 Článek 3 odst. 3 Nařízení o insolvenční.

Jak je uvedeno výše, okruh osob, které mohou podat návrh na zahájení vedlejšího řízení, kromě hlavního správce, je určen dle *lex fori concursus secundarii*. Z judikatury SDEU ovšem vyplývá, že při vymezení tohoto okruhu osob vnitrostátním právem jsou státy povinny dbát na to, aby byl zajištěn účel nařízení.¹⁰⁶ U místního řízení počítá Nařízení pouze s aktivní legitimaací místních věřitelů.¹⁰⁷ Důvodem je již zmíněná nutnost omezení případů místních řízení. Toto ovšem nelze vztáhnout na řízení vedlejší a členské státy tedy nemohou omezit vnitrostátním právem okruh věřitelů s aktivní legitimaací pouze na věřitele místní.¹⁰⁸

Zpráva Heidelberg-Luxembourg-Vienna vnímala negativně ohledně procesu zahajování vedlejšího řízení také nedostatečnou úlohu hlavního správce. V původním Nařízení o úpadkovém řízení bylo v recitálu 19 uvedeno, že vedlejší řízení má být nástrojem insolvenčního správce k účinné správě majetku. Dle zprávy by dávalo větší smysl, pokud by návrh na zahájení vedlejšího řízení mohl podat pouze hlavní správce – jelikož vedlejší řízení má být právě jeho nástrojem.¹⁰⁹ Jak již bylo řečeno výše dle Nařízení o insolvenční má aktivní legitimaaci k tomuto mnohem širší okruh subjektů. Původní znění recitálu 19 bylo promítnuto do nynějšího recitálu 48 Nařízení o insolvenční, ten stále vnímá vedlejší řízení jako prostředek, jak účinně spravovat majetek dlužníka ovšem už jej neoznačuje za nástroj insolvenčního správce, zároveň ale uvádí, že hlavní správce by měl mít rozhodující úlohu.

Autor této práce souhlasí s tvrzením, že úloha vedlejšího řízení jako nástroje hlavního správce je nejlépe naplněna, pokud pouze hlavní správce může podat návrh na zahájení insolvenčního řízení. Je však třeba pamatovat také na to, že vedlejší řízení slouží i k ochraně jiných zájmů a místních věřitelů a jak již bylo uvedeno výše, právě ochrana místních věřitelů je i v judikatuře vnímána jako hlavní úloha vedlejšího řízení, proto je dle autorova názoru v Nařízení okruh osob a aktivní legitimaací k zahájení vedlejšího řízení vymezen dobře.

5.1.5. Posouzení účelnosti vedlejšího řízení

Zahájení vedlejšího řízení nemusí být vždy účelné. Lze si představit situaci, kdy dlužník má v určitém členském státě provozovnu, ovšem nemá v tomto státě žádné místní věřitele. Je

---

106 Rozsudek SDEU C 327/13 ze dne 4. září 2014, Burgo Group SpA. odst. 46, rozsudek SDEU C-209/12, ze dne 19. prosince 2013, Endress, odst. 23.

107 Čl. 3 odst. 4 písm. a) bod i) Nařízení o insolvenční.

108 Rozsudek SDEU C 327/13 ze dne 4. září 2014, Burgo Group SpA. odst. 51.

109 Zpráva Heidelberg-Luxembourg-Vienna str. 359.

zahájeno hlavní řízení, přičemž toto zahájení lze automaticky uznat¹¹⁰ a byl podán návrh na zahájení vedlejšího řízení. Všechny formální podmínky pro zahájení vedlejšího řízení jsou tedy splněny. Takové řízení by však kvůli absenci místních věřitelů, případné nepotřebnosti s ohledem na správu dlužníkovy majetku a kvůli nákladům a nutnosti spolupráce mezi řízeními nemuselo být účelné. Naopak takové vedlejší řízení by dle názoru autora mohlo přímo odporovat účelu nařízení, tedy aby mezinárodní insolvenční řízení probíhala účinně.¹¹¹

Má členský stát v takovém případě povinnost vedlejší řízení zahájit? V Nařízení o úpadkovém řízení bylo zahajování vedlejšího řízení upraveno v článku 27. Jazyková interpretace tohoto článku v některých jazykových verzích odpovídala možnosti soudu vedlejší řízení zahájit (česká verze: ... *umožňuje* ... *zahájit* ...) a v některých jazykových verzích odpovídala povinnosti soudu (anglická verze: ... *shall permit* ...).¹¹² Naproti tomu jazykové verze nového článku 34 Nařízení o insolvenční mluví jasně o možnosti soudu takové řízení otevřít. Článek 34 však již neuvádí, jestli má soud před zahájením řízení něco posoudit, případně co má zohlednit.

Obdobná situace se řešila v rozsudku SDEU C 116/11 Bank Handlowy ze dne 22. listopadu 2012. V řízení byla k SDEU položena předběžná otázka, jejíž podstatou bylo, zda je možné zahájit likvidační vedlejší řízení proti dlužníkovi v případě, že hlavní řízení má ochranný účel. Nutno říci, že se na tento případ vztahovalo ještě původní Nařízení o úpadkovém řízení, tudíž by vedlejší řízení muselo mít likvidační formu. Předkládající soud měl zato, že by likvidační forma vedlejšího řízení odporovala účelu ochranného hlavního řízení.

SDEU připomněl zásadu loajální spolupráce zakotvenou ve Smlouvě o Evropské Unii.¹¹³ SDEU k tomu uvedl následující: „Podle zásady loajální spolupráce... soudu příslušnému k zahájení vedlejšího řízení přísluší, aby při použití těchto ustanovení zohlednil cíle hlavního řízení a přihlédl k systematickému nařízení, jehož cílem je...zajistit účinný průběh mezinárodních úpadkových řízení náležitou koordinací hlavního a vedlejšího řízení, zaručující přednost hlavního řízení.“

---

110 Zejména s ohledem na výhradu veřejného pořádku.

111 Rozsudek SDEU C-341/04 ze dne 2. května 2006, Eurofood, bod 48.

112 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 736.

113 Článek 4 odst. 3 Smlouvy o Evropské Unii ze dne 7. února 1992, dostupné z [Smlouva o Evropské unii \(konsolidované znění\) \(eur https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0008.02/DOC_1&format=PDF opa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0008.02/DOC_1&format=PDF opa.eu).

Soud příslušný k vedlejšímu řízení by tedy dle uvedeného rozhodnutí měl zohlednit cíle hlavního řízení, jakož i systematiku Nařízení o insolvenční při dodržení zásady loajální spolupráce. Zohledněním cílů hlavního řízení měl soud na mysli, že cíle vedlejšího řízení by měly být co nejbližší cílům hlavního řízení.¹¹⁴

V rozsudku SDEU C – 327/13 Burgo Group SpA ze dne 4. září 2014 byla položena předběžná otázka, jejíž podstatou bylo, zda při zahajování vedlejšího řízení, tentokrát v případě likvidačního hlavního řízení, musí příslušný soud posuzovat, zda jsou splněna kritéria účelnosti. SDEU zde navázal na svou předchozí judikaturu ve věci C 116/11 Bank Handlowy, přičemž ji dále rozvinul. Připomněl, že jestli má soud pravomoc k zahájení vedlejšího řízení v případě ochranného hlavního řízení (C 116/11 Bank Handlowy), tak tím spíše (stále se jednalo o Nařízení o úpadkovém řízení) má takovou pravomoc při likvidačním hlavním řízení. SDEU dále uvedl, že Nařízení o úpadkovém řízení (ani Nařízení o insolvenční) nestanovuje, žádná kritéria účelnosti, která by měl soud zohlednit. Posouzení toho, zda příslušný soud musí nebo nesmí vedlejší řízení zahájit je otázkou vnitrostátního práva, stejně tak i zda je soud oprávněn posuzovat účelnost vedlejšího řízení. Dále soud uvedl, že členské státy však při stanovování podmínek pro zahájení vedlejšího řízení musí dodržovat unijní právo, včetně obecných zásad a ustanovení Nařízení o insolvenční.

Lze shrnout, že kromě povinnosti příslušného soudu zohlednit cíle hlavního řízení a systematiku Nařízení o insolvenční při dodržení zásady loajální spolupráce je zde ještě další krok. Soud by měl při zahajování postupovat také dle *lex fori concursus secundarii*, což může zahrnovat i posouzení účelnosti vedlejšího řízení. Zároveň vnitrostátní právo, co se týče podmínek pro zahajování vedlejších řízení musí být v souladu s ustanoveními Nařízení o insolvenční, jakož i s obecnými zásadami unijního práva. Z výše uvedeného lze dle názoru autora učinit závěr, že soud příslušný pro vedení vedlejšího řízení může, v případě, že mu vnitrostátní právo přiznává povinnost posoudit účelnost vedlejšího řízení, a takové řízení by účelné nebylo, návrh na zahájení zamítnout. Tím, že dle výše uvedené judikatury mají soudy při zahajování vedlejšího řízení postupovat také dle *lex fori concursus secundarii* tak jsou také povinny posoudit, zda jsou splněny podmínky, které pro danou formu řízení stanovuje vnitrostátní právo. Jak bylo popsáno v podkapitole 5.1.2 soud příslušný k zahájení vedlejšího řízení neposuzuje podmínku, zda je dlužník v úpadku.¹¹⁵ Tato pravomoc náleží výlučně soudu, který

---

114 BORK op. cit., s. 550.

115 Článek 34 Nařízení o insolvenční.

vede řízení hlavní.¹¹⁶ Pokud by se tedy v České republice mělo vést insolvenční řízení ve formě reorganizace jako vedlejší řízení, musely by být splněny podmínky, které pro reorganizaci stanovuje české právo, soud by akorát neosvědčoval dlužníkův úpadek.¹¹⁷

Může-li tedy vnitrostátní právo ukládat soudu povinnost posoudit, zda je zahájení vedlejšího řízení účelné, vyvstává otázka, zda je toto upraveno v českém právu. Ustanovení § 5 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobu jeho řešení (dále jen „**Insolvenční zákon**“) obsahuje následující: „...*insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů...*“. Lze argumentovat, že pokud by bylo zahájení vedlejšího řízení v rozporu s touto zásadou tedy rychlým a hospodárným a co nejvyšším uspokojením věřitelů insolvenčního řízení bylo by vedení vedlejšího řízení neúčelné. Dané ustanovení tedy lze interpretovat tak, že Insolvenční zákon stanovuje českým soudům povinnost posoudit účelnost zahájení vedlejšího řízení.¹¹⁸

Ve vztahu k posouzení účelnosti lze mít za relevantní také povinnost soudu umožnit hlavnímu správci vyjádřit se k návrhu na zahájení vedlejšího řízení.¹¹⁹ Jelikož vedlejší řízení lze vnímat také jako nástroj insolvenčního správce lze pouze uvítat možnost hlavního správce se k návrhu vyjádřit.

Změny, které přináší článek 34 Nařízení o insolvenční, jakož i judikaturu SDEU ve vztahu k možnosti soudu posuzovat účel vedlejšího řízení lze dle názoru autora této práce vnímat pozitivně. Jak bylo popsáno na příkladu výše, v jistých případech, může zahájení vedlejšího řízení jít proti účelu Nařízení o insolvenční, tedy proti účinnému průběhu mezinárodních insolvenčních řízení. Pokud by příslušný soud musel postupovat čistě formalisticky nemohlo by být zabráněno právě případům, kdy by vedlejší řízení byly neúčinné. Soud má dle judikatury posoudit, zda je zahájení řízení v souladu s účelem hlavního řízení a se systematikou Nařízení o insolvenční. Zároveň posouzení samotné účelnosti je ponecháno na úpravě *lex fori concursus secundarii*. Autor se však domnívá, že v zájmu jednotnosti aplikace Nařízení o insolvenční by

---

116 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 724.

117 Článek 34 Nařízení o insolvenční.

118 RATHOUSKÝ, Ondřej a Veronika STRÍŽOVÁ. Mohou národní soudy odmítnout zahájení vedlejšího úpadekového řízení?. Epravo [online]. 2015 [cit 23.1.2023]. Dostupné z:

<https://www.epravo.cz/top/clanky/mohou-narodni-soudy-odmitnout-zahajeni-vedlejsiho-upadkoveho-rizeni-98580.html?mail>.

119 Článek 38 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

bylo vhodnější upravit povinnost soudu posoudit účelnost vedlejšího řízení na úrovni nařízení a nenechávat tento úkol na jednotlivých členských státech.

5.1.6. Shrnutí

Vedlejší řízení může být zahájeno pouze ve státě, kde se nachází dlužníková provozovna. Jedná se o logický požadavek vzhledem k tomu, že jedním z definičních znaků provozovny je i existence majetku v daném státě. Změna definice provozovny umožňuje zahájení řízení i v případech kdy již, například v důsledku ekonomického kolapsu v daném státě dlužník nevykonává hospodářskou činnost. Zároveň jsou omezeny případy, kdy dlužník účelově zruší provozovnu, aby se vyhnul vedení vedlejšího řízení. Nové pojetí provozovny tedy dle názoru autora poskytuje lepší ochranu místním zájmům, zejména místním věřitelům, neboť již není blokováno zahajování vedlejších řízení touto formalistickou podmínkou. Dlužník také stále může řešit svůj úpadek ve vedlejšího řízení, i když už v daném státě byl nucen ukončit činnost, čímž není omezena jeho možnost účinně spravovat svůj majetek.

Lex fori concursus secundarii určuje okruh osob (kromě hlavního správce), které mohou podat návrh na zahájení vedlejšího řízení, zároveň při vymezení osob s aktivní legitimací státu nesmí postupovat proti účelu Nařízení o insolvenční. Lze argumentovat, že aktivní legitimace hlavního správce zajišťuje možnost zahájení vedlejšího řízení v zájmu účinné správy majetku. Aktivní legitimace určená vnitrostátním právem poskytuje ochranu zájmům věřitelů, případně i dlužníka, státu zároveň nesmí zakázat podání návrhu zahraničním věřitelům, tudíž je zajištěna ochrana i jejich zájmů.

Ač je příslušný soud povinen zohlednit při zahajování vedlejšího řízení cíle hlavního řízení i systematiku Nařízení, tak pouze *lex fori concursus secundarii* stanovuje, zda má soud povinnost zohlednit účelnost vedlejšího řízení. Dle názoru autora by bylo lépe dosaženo cílů vedlejšího řízení, kdyby tato povinnost byla stanovena rovnou v Nařízení, jelikož stejná povinnost soudů všech členských států by vedla k jednotnějšímu výkladu Nařízení, jakož i jednotnějšímu způsobu využívání institutu vedlejšího řízení.

Vedlejší řízení může mít formu všech řízení, která jsou uvedena pro daný stát v příloze A k Nařízení. Tímto je možné se vyhnout situacím, kdy povinná likvidační forma vedlejšího řízení narušuje nebo znemožňuje restrukturalizaci v řízení hlavním, čímž je přispěno k pružnějším restrukturalizačním opatřením.

5.2. Koordinace hlavního a vedlejšího řízení

Pro účinné vedení mezinárodního insolvenčního řízení je klíčová koordinace hlavního a vedlejšího řízení. Tato koordinace je zajištěna vícero instituty, ty hlavní lze dle názoru autora rozdělit na dvě skupiny. První skupinou jsou pravomoci hlavního správce, kterými může ovlivňovat řízení vedlejší, v těchto pravomocích se projevuje nadřazené postavení hlavního řízení. Druhou skupinu tvoří povinnosti spolupráce mezi aktéry hlavního a vedlejšího řízení, přičemž jejich aktéři mají rovná práva a povinnosti. I přes rovnost těchto práv je však třeba ustanovení o spolupráci vykládat v souladu s Nařízením, a tedy v souladu s nadřazeným postavením hlavního řízení. Obě tyto formy koordinace však napomáhají sladit průběh hlavního a vedlejšího řízení a vedou k účinnějšímu a efektivnějšímu řešení dlužníkovy úpadku.

5.2.1. Pravomoci hlavního správce

Hlavní řízení má nadřazené postavení vůči řízení vedlejšímu.¹²⁰ Takové postavení dává smysl už z toho důvodu, že hlavní řízení má univerzální účinky a vztahuje se na všechny dlužníkův majetek, zatímco vedlejší řízení se vztahuje pouze na majetek dlužníka na území daného státu. Tato nadřazenost se projevuje i v oprávněních hlavního správce, kterými může velmi významně ovlivňovat průběh, zahájení a v neposlední řadě formu vedlejšího řízení. Vedlejší správce naproti tomu tyto pravomoci vůči hlavnímu řízení nemá což onu nadřazenost pouze potvrzuje.

5.2.1.1. Pozastavení zpeněžování majetku

Hlavní správce může žádat vedlejší insolvenční soud o pozastavení zpeněžování majetku ve vedleším insolvenčním řízení, a to buď zcela nebo jen zčásti. Soud příslušný pro vedení vedlejšího řízení má povinnost takovému návrhu vyhovět, zamítnout jej může, pouze pokud zjevně není v zájmu věřitelů hlavního insolvenčního řízení. Na druhou stranu tento soud může požadovat, aby hlavní správce učinil vhodná opatření k zajištění zájmů věřitelů ve vedleším řízení, jakož i určitých skupin věřitelů. Toto pozastavení lze nařídit až na dobu 3 měsíců s tím, že může být dále prodlouženo či obnoveno.¹²¹

Tím, že může být z podnětu správce zcela pozastaveno zpeněžování majetku, tak se jedná o jeden z nejvýznamnějších prostředků, kterými hlavní správce může výrazně zasáhnout do průběhu řízení. Na ochranu věřitelů však ustanovení umožňuje věřiteli navrhnout zrušení tohoto

---

¹²⁰ Recitál 48 Nařízení o insolvenční mluví o rozhodující úloze hlavního řízení.

¹²¹ Článek 46 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

pozastavení, pokud se nejeví jako odůvodněné zejména z hlediska zájmů věřitelů v hlavním nebo vedlejším řízení.

5.2.1.2. Odložení zahájení vedlejšího řízení

Článek 38 odst. 3 Nařízení o insolvenční správce umožňuje na návrh hlavního správce odložit zahájení vedlejšího řízení, a to v případě, kdy bylo dočasně přerušeno řízení na vymáhání individuálních nároků. Přerušování těchto řízení na vymáhání individuálních nároků má umožnit jednání mezi dlužníkem a věřiteli. Zároveň musí být také uplatněna vhodná opatření na ochranu zájmů místních věřitelů. Jen za těchto podmínek lze zahájení vedlejšího řízení odložit, přičemž doba odložení nesmí přesáhnout 3 měsíce.

Co se týče řízení, jejichž přerušování umožňuje využít tento institut, musí se jednat o řízení na vymáhání individuálních nároků, ať už soukromoprávní nebo veřejnoprávní. Institut lze využít například u nalézacích řízení nebo rozhodčích řízení, ale již ne u mediačních.¹²²

Odložení zahájení vedlejšího řízení připadá ve většině právních řádů v úvahu pouze pokud již byl podán návrh na jeho zahájení. V případě, že však právní řád členského státu pracuje s obdobným *anti-injunction suit*, lze uvažovat o využití tohoto institutu i před podáním návrhu.¹²³

5.2.1.3. Pravomoc navrhnout jinou formu vedlejšího řízení

Jeden z hlavních nástrojů, kterými insolvenční správce v hlavním řízení může ovlivnit řízení vedlejší je navrhnout jinou formu insolvenčního řízení. Nařízení tuto pravomoc hlavnímu správci přiznává v článku 38 odst. 4 a článku 51 odst. 1. Pravomoc insolvenčního správce podle obou ustanovení se liší v okamžiku, kdy je tento návrh učiněn. Zatímco podle článku 38 odst. 4 je návrh podán ještě předtím, než bylo vedlejší řízení zahájeno – návrh na zahájení byl podán a správce požaduje zahájení jiné formy řízení, než jaká byla navržena, tak návrh podle článku 51 odst. 1 je podán až po zahájení a hlavní správce požaduje přeměnu na jinou formu vedlejšího řízení.

---

122 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 784.

123 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 783.

Dovoleny jsou přeměny na jakoukoli formu insolvenčního řízení, které Nařízení o insolvenční pro daný členský stát v příloze A uvádí, tedy všechny formy jako pro hlavní řízení.¹²⁴ Samozřejmě podmínkou pro vyhovění návrhu hlavního správce je splnění podmínek vnitrostátního práva pro otevření daného druhu řízení.¹²⁵

Hlavní správce má povinnost v obou případech demonstrovat, že jím navrhovaná forma vedlejšího řízení je nejvhodnější jak pro zohlednění zájmů místních věřitelů, tak pro zajištění soudržnosti mezi hlavním a vedlejším řízením.¹²⁶ Jak bylo uvedeno v podkapitole 5.1.4 z judikatury vyplývá, že při zahajování vedlejšího řízení by měl příslušný soud zohlednit cíle hlavního řízení¹²⁷ a také účelnost vedlejšího řízení, pokud takový požadavek stanovuje *lex fori concursus secundarii*.¹²⁸ V případě návrhu jiné formy vedlejšího řízení hlavním správcem je však posouzení účelnosti stanoveno přímo v Nařízení – tedy když má být navrhovaná forma „nejvhodnější“. Autor již v podkapitole 5.1.4 argumentoval, že by bylo vhodné, kdyby přímo samotné Nařízení stanovovalo povinnost soudu posoudit účelnost vedlejšího řízení, proto lze dle autorova názoru uvítat, že je tato povinnost stanovena alespoň při návrhu jiné formy vedlejšího řízení hlavním správcem.

Posouzení, zda je forma nejvhodnější pro zájem místních věřitelů se posuzuje jako celek, přičemž vhodné je zohlednit jaký vliv bude mít změna na uspokojení pohledávek místních věřitelů.¹²⁹

V případě, že navržená nebo již zahájená forma vedlejšího řízení není v souladu s cílem hlavního řízení je přiznání pravomoci hlavnímu správcovi žádat změnu formy velmi vhodné. Jak již bylo rozebráno výše ne vždy musí být forma vedlejšího a hlavního řízení v souladu, naopak může to i podkopávat samotný účel Nařízení, tedy vedení účinných přeshraničních insolvencí.¹³⁰ Tento nástroj je tedy třeba vnímat hlavně jako prostředek, jak zvrátit situaci, kdy cíle hlavního a vedlejšího řízení nejsou v souladu.¹³¹ Zajištění souladu obou řízení tedy přispívá k účinnému vedení přeshraničních insolvencí.

---

124 Článek 51 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

125 BRINKMANN, op. cit., s. 401.

126 Článek 38 odst. 4 a článek 51 Nařízení o insolvenční.

127 Rozsudek SDEU C 116/11 ze dne 22. listopadu 2012 Bank Handlowy.

128 Rozsudek SDEU C 327/13 ze dne 4. září 2014, Burgo Group SpA.

129 BRINKMANN, op. cit., s. 403.

130 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 788.

131 BORK op. cit., s. 549.

Nevhodná forma vedlejšího řízení může také dle autorova názoru narušovat další z cílů vedlejšího řízení a sice přispívání k účinné správě dlužníkovy majetku. Například likvidační forma vedlejšího řízení by mohla narušit restrukturalizaci v hlavním řízení, v případě, že majetek nacházející se na území státu vedlejšího řízení je klíčový pro efektivní fungování dlužníka a v důsledku likvidačního řízení tento majetek dlužník nebude moci užít pro reorganizaci. To samé, dle autorova názoru, platí také pro ochranu místních věřitelů – kdy nevhodná forma vedlejšího řízení může vést k tomu, že dojde k menšímu uspokojení pohledávek věřitelů.

Lze tedy uzavřít, že pravomoc navrhnout jinou formu a pravomoc navrhnout změnu formy vedlejšího řízení přispívá k dosažení cílů vedlejšího řízení, tedy ochraně místních zájmů i k účinné správě majetku, jakož i k účinnému vedení přeshraničních insolvenčních řízení.

5.2.1.4. Právo napadnout rozhodnutí o zahájení vedlejšího řízení

Hlavní správce může napadnout rozhodnutí o zahájení vedlejšího řízení z důvodu, že příslušný soud nesplnil podmínky a požadavky stanovené v článku 38.¹³² Toto může tedy hlavní správce využít například v situaci, kdy mu soud neumožnil vyjádřit se k návrhu na zahájení vedlejšího řízení.¹³³ Jak je uvedeno výše, možnost hlavního správce vyjádřit se k návrhu na zahájení může být klíčová při posuzování účelnosti vedlejšího řízení, což je důležité pro koordinaci obou řízeních. Právo napadnout rozhodnutí Nařízení o insolvenční přiznává pouze hlavnímu správci, přičemž rozsah přezkumu je poměrně úzký.¹³⁴ Odvolat se proti rozhodnutí o zahájení vedlejšího řízení však může *lex fori concursus secundarii* přiznávat i dalším subjektům, přičemž rozsah přezkumu se bude v tomto případě řídit právě rozhodným právem.¹³⁵

Rozsah přezkumu rozhodnutí o zahájení vedlejšího řízení je sice omezený, ovšem článek 38 obsahuje důležité koordinační pravomoci hlavního správce – právo být slyšen, žádat nezahájení vedlejšího řízení po schválení příslibu insolvenčního správce nebo navrhnout jinou formu vedlejšího řízení, než jaká byla původně navržena. Pro tyto důvody možnost hlavního správce napadnout rozhodnutí o zahájení vedlejšího řízení, kterým byl porušen článek 38 přispívá ke

---

132 Článek 39 Nařízení o Insolvenční.

133 Právo být slyšen před zahájením vedlejšího řízení přiznává hlavnímu správci článek 38 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

134 Přezkoumává se pouze soulad s článkem 38 Nařízení o insolvenční.

135 BRINKMANN, op. cit., s. 333.

zlepšení koordinace mezi řízeními, a tedy i k účinnému vedení přeshraničního insolvenčního řízení.

5.2.1.5. Právní moc hlavního správce navrhnout restrukturalizační plán

Insolvenční správce v hlavním řízení má dle článku 47 Nařízení o insolvenční právo navrhnout ukončení vedlejšího řízení restrukturalizačním plánem, vyrovnáním nebo srovnatelným opatřením, a to kdykoli kdy *lex fori concursus secundarii* taková opatření umožňuje.¹³⁶

Restrukturalizační plán ve smyslu tohoto ustanovení nesmí představovat pouze prodej dlužnickových aktiv¹³⁷ a musí být v souladu s rozhodným právem. Zároveň musí být také v souladu s rozhodným právem schválen.¹³⁸

Hlavní správce například může navrhnout restrukturalizační plán i přesto, že již byl navržen dlužníkem nebo věřiteli.¹³⁹ Je však třeba poznamenat, že insolvenční správce v hlavním řízení na dodržování restrukturalizačního plánu nemá vliv. Toto je však možné řešit spoluprací mezi aktéry hlavního a vedlejšího řízení, například formou protokolů mezi insolvenčními správci.

Zatímco u návrhu hlavního správce na pozastavení zpeněžování majetku podle článku 46 je za splnění podmínek soud ve vedlejšího řízení povinen správci vyhovět, tak v případě opatření dle článku 47 tomu tak není. U návrhu restrukturalizačního plánu a povinnosti projít schvalovacím procesem je to zřejmé, u oněch „srovnatelných opatření“ Nařízení o insolvenční nestanovuje žádnou výslovnou povinnost správci vyhovět a postup soudu tedy závisí na *lex fori concursus secundarii*.¹⁴⁰

Právní moc hlavního správce dle článku 47 jsou dalším z prostředků, jak koordinovat soulad mezi hlavním a vedlejšího řízením. Koordinace těchto řízení je klíčem k účinnému vedení insolvenčních řízení, proto je třeba tyto právní moc hlavního správce vnímat jako pozitivum.

5.2.2. Spolupráce mezi aktéry

Články 41 až 43 Nařízení upravují spolupráci mezi insolvenčními správci, insolvenčními soudy, mezi insolvenčními správci a insolvenčními soudy i mezi dalšími aktéry, a to v

---

136 Článek 48 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

137 BRINKMANN, op. cit., s. 388.

138 BORK op. cit., s. 532.

139 BORK op. cit., s. 531.

140 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 857.

případech, kdy bylo zahájeno více paralelních řízení. Ustanovení obsahují jak povinnosti, tak i práva těchto aktérů.

Cílem spolupráce, stejně jako celé koordinace, mezi vedlejším a hlavním řízením je docílení účinné správy a realizace majetkové podstaty a umožnění věřitelům efektivní účast na obou řízeních.¹⁴¹

Spolupráce mezi aktéry vedlejšího a hlavního řízení byla upravena již v Nařízení o úpadkovém řízení. Článek 31 vymezoval pouze povinnost správců v hlavním a vedlejším řízení vzájemně spolupracovat a vyměňovat si informace. Vedlejší správce měl dále umožnit hlavnímu správci včas předložit návrhy na zpeněžení nebo vypořádání majetku ve vedlejším řízení. Spolupráce byla tedy upravena velmi stručně a vágně. Zpráva Heidelberg-Luxembourg-Vienna viděla jako jednu ze slabin vedlejších řízení právě možnost neochoty spolupráce mezi insolvenčními správci.¹⁴² Dle zprávy je toto také jednou z příčin, proč vedlejší řízení dle Nařízení o úpadkovém řízení neplnilo funkci nástroje pro insolvenčního správce pro účinnou správu dlužníkovu majetku, jak bylo předpokládáno v recitálu 19. Zpráva navrhovala jako řešení buď omezení počtu vedlejších řízení nebo zlepšení koordinace řízení hlavního a vedlejšího.¹⁴³

Nařízení o insolvenci upřednostnilo možnost zlepšení koordinace hlavního a vedlejšího řízení a učinilo v této oblasti jistý posun. Recitál 48 Nařízení o insolvenci uvádí, že hlavní a vedlejší řízení mohou přispět k účinné správě nebo zpeněžení majetku, pokud spolu jejich aktéři řádně spolupracují. V tomto recitálu se tedy již projevuje chápání vedlejšího řízení jako nástroje k účinné správě jenom tehdy pokud dochází k řádné spolupráci.

Naproti dřívější povinnosti spolupráce pouze mezi insolvenčními správci obsahuje povinnost spolupráce také mezi soudem v hlavním a soudem ve vedlejším řízení a povinnost spolupráce mezi soudy a insolvenčními správci. V případě více vedlejších řízení spolupracují navzájem také všechny soudy ve vedlejších řízeních a všichni správci ve vedlejších řízeních.¹⁴⁴ Všechny tyto subjekty mají také povinnost si navzájem vyměňovat informace. Rozsah této spolupráce je

---

141 BORK op. cit., s. 462.

142 Zpráva Heidelberg-Luxembourg-Vienna, str. 350.

143 Zpráva Heidelberg-Luxembourg-Vienna, str. 351.

144 Články 41 až 43 Nařízení o insolvenci.

omezen slučitelností s pravidly aplikovatelnými pro každé z těchto řízení, tedy například předpisy pro ochranu osobních údajů, povinností mlčenlivosti nebo obchodním tajemstvím.¹⁴⁵

5.2.2.1. Spolupráce mezi insolvenčními správci

Insolvenční správci mají povinnost si navzájem sdělovat jakékoli informace, které mohou mít význam pro druhé řízení. Mají povinnost zkoumat, zda existuje možnost restrukturalizace dlužníka, a případně koordinovat tvorbu restrukturalizačních plánů, dále je správcům uložena povinnost koordinovat průběh zpeněžování nebo vypořádání majetku a záležitostí dlužníka.¹⁴⁶

Nadřazenost hlavního řízení se zde projevuje v povinnosti vedlejšího správce včas poskytnout příležitost hlavnímu správci k předložení návrhu na zpeněžení nebo vypořádání majetku ve vedlejším řízení.¹⁴⁷ Toto ustanovení lze vnímat jako výjimku z rovnosti práv a povinností aktérů při spolupráci mezi řízeními.

Insolvenční správci spolu mohou také uzavírat dohody a protokoly.¹⁴⁸ Protokoly a dohody se mohou týkat především jednání s věřiteli a věřitelskými výbory, rozdělení úkolů a odpovědností, správy a realizace majetku, nakládání s účty a dohody o nárocích a jejich vypořádání.¹⁴⁹

Jestliže jeden z insolvenčních správců poruší povinnosti uložené článkem 41, řídí se jeho odpovědnost buď podle *lex fori concursus primarii* nebo dle *lex fori concursus secundarii*, v závislosti na tom, v jakém řízení byl správcem ustaven.¹⁵⁰ Co se týče vymahatelnosti protokolů a dohod mezi správci je sporné, zda jsou vymahatelné, když Nařízení o insolvenční nestanovuje, jak postupovat v případě, že nebudou dodrženy.¹⁵¹

---

145 BRINKMANN, op. cit., s. 341.

146 Článek 41 odst. 2 Nařízení o insolvenční.

147 Článek 41 odst. 2 písm. c) Nařízení o insolvenční.

148 Čl. 41 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

149 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 808.

150 Virgós, Miguel a Garcimartín, Francisco. *The European Insolvency Regulation: Law and practice*. Kluwer Law International, 1. vydání, 2004, ISBN 9041120890B. s. 232, 235. MOSS, Gabriel., FLETCHER, Ian, a ISAACS, Stuart, *The EC Regulation on Insolvency Proceedings: A Commentary and Annotated Guide*. Oxford University Press, 1. vydání, Oxford, 2002, ISBN 0199215081. s. 219.

151 JOKUBAUSKAS op. cit., s. 7

5.2.2.2. Spolupráce mezi soudy

Co se týče spolupráce mezi soudy hlavního a vedlejšího řízení, tak se na ně povinnost spolupráce vztahuje již od okamžiku, kdy byl návrh na zahájení vedlejšího řízení podán. Spolupráci je možné vykonávat jakýmkoli prostředky, které jsou dle uvážení soudu vhodné. Za účelem spolupráce může být jmenována i nezávislá osoba, která bude jednat pod vedením soudu.¹⁵²

Článek 42 odst. 3 Nařízení o insolvenční správce jako oblasti spolupráce mezi soudy zmiňuje zvláště koordinaci při jmenování správců, výměnu informací, koordinaci správy majetku a průběhu jednání, jakož i koordinaci při schvalování protokolů mezi insolvenčními správci. Soudy si mohou také potřebné informace navzájem vyžádat, sdělování informací však musí respektovat procesní práva účastníků, jakož i pravidla důvěrnosti informací.¹⁵³

5.2.2.3. Spolupráce dalších aktérů

Povinnost spolupráce a komunikace je stanovena i pro insolvenční správce vůči insolvenčním soudům v paralelním řízení. Tuto povinnost má jak hlavní, tak vedlejší správce.¹⁵⁴ Spolupráce může být vykonávána všemi vhodnými prostředky. Nařízení o insolvenční správce uvádí, že těmito prostředky mohou být například ty, které mají využívat dle článku 42 při spolupráci soudy.¹⁵⁵

Jak je uvedeno výše, povinnost spolupráce se může vztahovat i na tzv. nezávislé osoby jmenované soudy. Lze však argumentovat, že tato povinnost se vztahuje i na další případné aktéry hlavního i vedlejšího řízení v případech kdy je spolupráce a komunikace na místě. Nejde tedy pouze o aktéry výslovně vymezené v článcích 41 až 43, ale i další případné subjekty.¹⁵⁶

5.2.2.4. Význam *soft law* ve spolupráci

Při analýze ustanovení Nařízení o insolvenční správce vztahující se na spolupráci mezi řízeními si lze povšimnout, že ač jsou tato ustanovení podrobnější než úprava v Nařízení o úpadkovém řízení, stále je zde hodně nejasných praktických otázek. Tento problém je řešen skrz recitál 48, který stanovuje, že insolvenční správci i soudy by měli při spolupráci zohlednit osvědčené postupy spolupráce v přeshraničních úpadkových věcech.

---

152 Článek 42 Nařízení o insolvenční správce.

153 Článek 42 odst. 2 Nařízení o insolvenční správce.

154 Článek 43 odst. 1 Nařízení o insolvenční správce.

155 Článek 43 odst. 2 Nařízení o insolvenční správce.

156 BRINKMANN, op. cit., s. 338.

Ač osvědčené postupy spolupráce ve formě *soft law* poskytují mnohem podrobnější úpravu pro spolupráci, tak jak je uvedeno v hodnotící studii k Nařízení o insolvenční správce, problémem je rostoucí počet těchto *soft law* dokumentů, jejich rozsah a zároveň fakt, že aktéři mezinárodních insolvenčních řízení s nimi nejsou dostatečně obeznámeni.¹⁵⁷ Tato studie zároveň doporučuje vydat na úrovni Evropské Unie shrnující instrukci pro insolvenční správce a soudy, která by shrnovala nejvýznamnější osvědčené postupy spolupráce a řešila vztah mezi nimi a způsob jejich aplikace vůči Nařízení o insolvenční správce. Má-li být Nařízení o insolvenční správce vykládáno a aplikováno jednotně a má-li spolupráce mezi aktéry v hlavním a vedlejší řízení být předvídatelná a efektivní nezbyvá než souhlasit s tímto doporučením.

5.2.3. Shrnutí

Pro souběžné efektivní vedení hlavního a vedlejšího řízení, pro účinnou správu a realizaci majetkové podstaty a v neposlední řadě pro umožnění věřitelům efektivní účast na těchto řízeních je nezbytné řízení koordinovat. Koordinace je umožněna především skrz pravomoci insolvenčního správce zasahovat do vedlejšího řízení a skrz spolupráci mezi aktéry obou těchto řízení.

Jak bylo popsáno výše, vedlejší řízení dle Nařízení má sloužit k účinné správě majetku a k ochraně místních a dalších zájmů. Pravomoci hlavního správce a spolupráce mezi aktéry zajišťují ve své kombinaci oba tyto cíle.

V pravomocích hlavního správce se projevuje povaha vedlejšího řízení jakožto nástroje insolvenčního správce k účinné správě majetku. Hlavní správce může navrhnout pozastavení zpeněžování majetku ve vedlejší řízení, navrhnout změnu formy vedlejšího řízení, tak aby lépe odpovídala očekávanému průběhu hlavního řízení, či navrhnout restrukturalizační plán. V ustanoveních upravujících pravomoci hlavního správce však není zapomínáno ani na ochranu místních zájmů, když při navrhování změny druhu vedlejšího řízení musí být tento druh řízení nejvhodnější pro ochranu místních věřitelů nebo když při odložení zahájení vedlejšího řízení musí být přijata vhodná opatření na ochranu místních zájmů. Právní úprava těchto nástrojů je vhodná pro dosažení cílů vedlejšího řízení.

---

¹⁵⁷ Implementation of the New Insolvency Regulation - Recommendations and Guidelines, str. 77.

K účinnému průběhu insolvenčního řízení je třeba, aby spolu aktéři hlavního a vedlejšího řízení spolupracovali. Bez této spolupráce ani nelze vnímat vedlejší řízení jako efektivní nástroj hlavního správce. Spolupráce zase zajišťuje ochranu místních zájmů, a to právě skrz rovnocenné postavení těchto aktérů. Nařízení o insolvenční ochraně obsahuje naproti Nařízení o úpadkovém řízení podrobnější úpravu spolupráce, což je posun správným směrem. Ustanovení o spolupráci však stále nejsou příliš podrobná, podrobně jsou však osvědčené postupy spolupráce popsány v *soft law*, na které Nařízení odkazuje. Stále by však bylo na místě přijetí vysvětlující instrukce na úrovni Evropské Unie pro aktéry mezinárodních insolvenčních řízení, která by shrnovala rozsáhlé a početné dokumenty s osvědčenými postupy spolupráce a řešila vztah mezi nimi.

5.3. Majetková podstata a pohledávky ve vedleším řízení

Zahájení vedlejšího řízení rozdělí majetkovou podstatu, která původně celá náležela do hlavního řízení, na dvě části.¹⁵⁸ Jedna část majetkové podstaty stále náleží do hlavního řízení a druhá část je součástí řízení vedlejšího, přičemž součástí této podstaty je majetek, který se v okamžiku zahájení vedlejšího řízení nachází na území státu, ve kterém je vedlejší řízení vedeno.¹⁵⁹

5.3.1. Příslušnost majetku k majetkové podstatě

Ne vždy je zřejmé, ve kterém členském státě se daný dlužníkův majetek nachází, a tedy ke které majetkové podstatě majetek náleží. Nařízení o insolvenční ochraně na to pamatuje a článek 2 odst. 9 stanovuje rozhodná pravidla pro určení členského státu, na jehož území se daný majetek nachází. Pro hmotný majetek je to stát na jehož území se nachází, pro věci zapisované do veřejného rejstříku je to stát pod jehož pravomoc rejstřík spadá, u akcií na jméno je to stát ve kterém má emitent sídlo, u zaknihovaných cenných papírů se jedná o stát, který vede daný rejstřík. Stát, na jehož území se nachází hotovost na bankovních účtech, je stát uvedený v čísle IBAN účtu, další pohledávky vůči třetím osobám se nachází na území státu, kde jsou soustředěny hlavní zájmy povinné třetí osoby. U evropských patentů se jedná o stát, pro který byl patent udělen a autorská a související práva se nachází na území státu, na jehož území má vlastník obvyklé místo pobytu.

---

¹⁵⁸ BORK op. cit., s. 408.

¹⁵⁹ Článek 34 Nařízení o insolvenční ochraně.

Co se týče soudní příslušnosti při rozhodování, do které majetkové podstaty daný dlužníkův majetek patří, tak SDEU se k tomu vyjádřil v rozhodnutí Nortel C-649/13. Dospěl k závěru, že se soudy vedlejšího řízení jsou při určování, na který majetek se vztahují účinky vedlejšího řízení příslušné alternativně se soudy státu hlavního řízení.¹⁶⁰

5.3.2. Dopady rozdělení na celkovou hodnotu majetku

Může se zdát, že rozdělení majetkových podstat zahájením vedlejšího řízení nemá vliv na jejich celkovou hodnotu, tedy že v případě sečtení hodnot obou majetkových podstat dojdeme k částce, které by dosahovala majetková podstata v hlavním řízení, kdyby vedlejší zahájeno nebylo. Je však třeba vzít v potaz, že rozhodné právo, určuje také jaký majetek tvoří součást majetkové podstaty.¹⁶¹ *Lex fori concursus secundarii*, tedy může do majetkové podstaty zahrnovat i širší okruh dlužníkova majetku, než jaký tam byl zahrnut v hlavním řízení.¹⁶²

Zahájení vedlejšího řízení je klíčové také ve vztahu k majetku, který je zatížen věcnými právy třetích osob. Článek 8 stanovuje, že zahájením insolvenčního řízení nejsou dotčena věcná práva třetích osob, pokud jde o majetek, který patří dlužníkovi a nachází se v okamžiku zahájení řízení na území jiného členského státu. V odborné literatuře je toto ustanovení vykládáno tak, že pokud se majetek zatížen takovým věcným právem třetí osoby a nachází na území jiného státu, než kde bylo zahájeno vedlejší řízení, nejsou tato věcná práva dotčena ani *lex fori concursus* ani právem země, kde se majetek nachází a ani rozhodnutími vydanými v insolvenčním řízení.¹⁶³ To znamená, že tato věcná práva třetích osob mohou být vykonána bez ohledu na již zahájené insolvenční řízení. Toto ustanovení se však vztahuje pouze na věcné právo, které na daném majetku vázne, nikoliv na majetek samotný, zatížený majetek je tedy součástí majetkové podstaty a pokud po výkonu tohoto věcného práva zůstane nějaký přebytek, tak připadne do majetkové podstaty.¹⁶⁴ Článek 8 se však již neuplatní pokud bude v daném státě zahájeno vedlejší řízení.¹⁶⁵ Jakmile je vedlejší řízení zahájeno, tak je vyloučena aplikace článku 8 a na majetek zatížený věcnými právy třetích osob na území daného státu se vztahují účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení dle *lex fori concursus secundarii*. Snowden uvádí jako příklad situaci, kdy podle práva členského státu může insolvenční správce zpeněžit majetek

---

160 Nortel C-649/13 odst. 46.

161 Článek 7 odst. 2 písm. b) Nařízení o insolvenční.

162 BORK op. cit., s. 409.

163 OCHOCIŇSKA, K. Creditors and third parties' rights in rem European Union regulation and the UNCITRAL legislative guide on insolvency law, BRINKMANN, op. cit., s. 131, BORK op. cit., s. 240.

164 Článek 68 Nařízení o insolvenční.

165 BRINKMANN, op. cit., s. 131.

nacházející se ve státě jiném, než kde bylo zahájeno hlavní řízení a který je zatížený věcným právem třetí osoby bez ohledu na toho věcné právo s tím, že část výtěžku poté případně oprávněnému z tohoto práva. Takto však nemůže insolvenční správce postupovat, dokud není v tomto státě zahájeno vedlejší řízení, protože před takovým zahájením nemohou být věcná práva třetích osob zahájením hlavního řízení dotčena.¹⁶⁶ Zahájení vedlejšího řízení tedy může být ve většinovém zájmu věřitelů za předpokladu, že *lex fori concursus secundarii* jim poskytuje ve vztahu k takto zatíženému majetku lepší zacházení.

Zahájení vedlejšího řízení je významné také z hlediska pravidel pro neplatnost, odporovatelnost a neúčinnost právních jednání.¹⁶⁷ Po zahájení vedlejšího řízení se totiž aplikují pravidla pro neplatnost, odporovatelnost a neúčinnost právních jednání dle *lex fori concursus secundarii*. Právo státu vedoucího vedlejší řízení tedy může nabízet možnost odporovat takovému jednání dlužníka, kterému dle *lex fori concursus primarii* odporovat nelze. Tato možnost může znovu vést k tomu, že bude více majetku zahrnuto do majetkové podstaty a zvýší se tedy její celková hodnota.¹⁶⁸

Na těchto příkladech lze vidět, že zahájení vedlejšího řízení sice rozdělí majetkovou podstatu na 2 části ovšem může to vést i k rozšíření její celkové hodnoty. Zahájení vedlejšího řízení tedy může být nejen v zájmu věřitelů místních, ale v určitých případech taky v obecném zájmu všech věřitelů.

5.3.3. Převody majetku v rámci řízení

V případě, že je po zpeněžení majetku ve vedlejších řízeních možné uspokojit všechny uznané pohledávky v tomto řízení, má vedlejší správce povinnost převést přebytek podstaty hlavnímu správci.¹⁶⁹ Tato povinnost potvrzuje nadřazenost hlavního řízení,¹⁷⁰ přičemž opačný požadavek, tedy aby přebytek z hlavního řízení byl převeden do vedlejšího, není stanoven. Vzhledem k tomu, že věřitelé mohou přihlašovat pohledávky do hlavního i vedlejšího řízení zároveň, nicméně nelze očekávat, že by přebytky podstaty ve vedlejších řízeních byly častým fenoménem.¹⁷¹

---

166 SNOWDEN v BORK op. cit., s. 242.

167 Článek 7 odst. 2 písm. m) Nařízení o insolvenční.

168 BORK op. cit., s. 410.

169 Článek 49 Nařízení o insolvenční.

170 Zpráva Virgós-Schmidt, odst. 252.

171 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 866.

Výše popsaná povinnost vedlejších správců ovšem neřeší převody majetku mezi řízeními ještě před realizací majetkových podstat. Hlavní a vedlejší majetkové podstaty jsou vzájemně oddělené a Nařízení o insolvenci výslovně neupravuje převody mezi nimi. V rámci spolupráce mezi insolvenčními správci však Nařízení hovoří o koordinaci průběhu zpeněžení nebo vypořádání majetku.¹⁷² Jak již bylo řečeno, spolupráce mezi správci může mít jakoukoli formu, včetně uzavírání dohod a protokolů. Proto lze dle názoru autora, přičemž tento názor se objevil i v odborné literatuře,¹⁷³ platí, že převody majetku z majetkové podstaty ve vedlejším řízení do majetkové podstaty ve hlavním řízení a *vice versa* lze učinit pomocí dohod a protokolů ve smyslu článku 41 Nařízení.

5.3.4. Pohledávky ve vedlejším řízení

Souběžné vedení hlavního a vedlejšího řízení vyžaduje pro maximální uspokojení pohledávky její přihlášení do obou těchto řízení. Věřitelé jsou oprávněni přihlásit svou pohledávku do hlavního i vedlejšího řízení.¹⁷⁴ Ze systematiky a účelu Nařízení vyplývá, že v případě vedení více vedlejších řízení mohou věřitelé pohledávku přihlásit do všech těchto řízení.

Samozřejmě to, že pohledávka byla povolena ve vedlejším řízení ještě automaticky neznamená, že bude povolena i v řízení hlavním a *vice versa*.¹⁷⁵ Postavení věřitele a případná míra uspokojení dané pohledávky se může v hlavním a vedlejším řízení významně lišit v závislosti na rozhodném právu. Například právo hlavního řízení může pohledávku považovat za zajištěnou, zatímco právo vedlejšího řízení nikoli.

Zatímco přezkoumávání pohledávek se řídí *lex fori concursus*, tak právo věřitele podat přihlášku do hlavního i všech vedlejších řízení je garantováno přímo Nařízením. Vnitrostátní právní řád daného státu tedy nemůže vyloučit například některé druhy věřitelů,¹⁷⁶ což by se ostatně dostávalo i do rozporu se zásadou rovného postavení věřitelů.

Přihlašování pohledávek do více řízeních může vyžadovat vynaložení dalších nákladů pro věřitele. Nařízení o insolvenci však poskytuje věřitelům významné usnadnění. Insolvenční

---

172 Článek 41 odst. 2 písm. c) Nařízení o insolvenci.

173 BORK op. cit., s. 412.

174 Článek 45 Nařízení o insolvenci.

175 BORK op. cit., s. 507.

176 BORK op. cit., s. 511.

správci jsou totiž povinni pohledávky, které jsou přihlášené do řízení, pro které jsou ustanoveni, přihlásit i do zbývajících řízení. V případě, že je tedy vedeno hlavní řízení v Německu a vedlejší v České republice, tak českému věřiteli stačí pohledávku přihlásit do vedlejšího řízení v tuzemsku s tím, že vedlejší správce ji přihlásí i do hlavního řízení. Insolvenční správci však mají tuto povinnost pouze pokud je to v zájmu věřitelů. Zájem věřitelů se ovšem posuzuje vzhledem k zájmu všech věřitelů nebo k určité třídě věřitelů,¹⁷⁷ nikoli tedy jestli je podání přihlášky v zájmu toho konkrétního věřitele. Insolvenční správce tedy podá kolektivní přihlášku za věřitele daného řízení.¹⁷⁸ Věřitel zároveň může přihlášení pohledávky odmítnout anebo vzít přihlášenou pohledávku zpět.¹⁷⁹

Článek 45 odst. 3 Nařízení stanovuje, že insolvenční správce je dále oprávněn účastnit se jiných řízení obdobně jako věřitel, a to včetně účasti na schůzi věřitelů. Je otázkou, jak toto ustanovení vykládat, tedy jakou míru účasti ustanovení insolvenčnímu správci vlastně přiznává, zejména jestli má právo vykonávat za věřitele hlasovací práva. Ve zprávě Virgós-Schmidt byl vysloven názor, že ustanovení o účasti insolvenčního správce, který podal kolektivní přihlášku za věřitele v jiném řízení ovšem nelze vykládat tak, že by mohl vykonávat hlasovací práva.¹⁸⁰ Na druhou stranu Bělohlávek má za to, že nepřiznání takového hlasovacího práva insolvenčnímu správci by bylo v rozporu s Nařízením o insolvenční. ¹⁸¹ Autor této práce souhlasí s názorem, že správce je oprávněn vykonávat i hlasovací práva věřitelů, vyplývá to z účelu tohoto ustanovení, které má ulehčit věřitelům, výkon jejich práv. Nařízení navíc stále umožňuje věřiteli odmítnout kolektivní přihlášení pohledávek a přihlásit pohledávku samostatně, v případě, že by zamýšlel také samostatně vykonávat hlasovací práva. Interpretace přiznávající správci výkon hlasovacích práv je tedy více v souladu s účelem daného ustanovení, jakož i systematickou Nařízením.

5.3.5. Započtení pohledávek

Právo státu, který řízení zahájil je rozhodné také pro podmínky, za kterých lze započíst pohledávky.¹⁸² Článek 9 odst. 1 však zároveň stanovuje, že věřitelé i po zahájení insolvenčního

---

177 Zpráva Virgós-Schmidt str. 145, odst. 239.

178 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 831.

179 Článek 45 odst. 2 Nařízení o insolvenční.

180 Zpráva Virgós-Schmidt str. 147, odst. 240.

181 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 835.

182 Článek 7 odst. 2 písm. d) Nařízení o insolvenční.

řízení stále mohou žádat započtení pohledávek, pokud to umožňuje právo rozhodné pro pohledávky dlužníka.

V případě dlužníkovy insolvence slouží, možnost započtení pohledávky věřitelem jako forma zajištění. Účelem Článku 9 odst. 1 je tedy chránit legitimní očekávání věřitelů v podmínky započtení aplikovatelné v době před zahájením hlavního řízení.

5.3.6. Shrnutí

Zahájením vedlejšího řízení dojde k rozdělení majetkové podstaty na dvě části, z majetkové podstaty v hlavním řízení se oddělí majetková podstata vedlejšího řízení, přičemž do ní náleží majetek nacházející se na území státu, jehož soud vedlejší řízení zahájil. Nařízení o insolvenční obsahuje vhodná pravidla pro určení na území, kterého státu se daný majetek vlastně nachází, tzn. pro určení do, které majetkové podstaty majetek zařadit.

Zahájení vedlejšího řízení může mít dopad i na hodnotu dlužníkovy majetkové podstaty. Právo rozhodné pro dané řízení je totiž určující také pro to, jaký majetek je součástí majetkové podstaty. *Lex fori concursus secundarii* může do majetkové podstaty zahrnovat i ten majetek, který by do ní, podle práva rozhodného pro hlavní řízení nespadal. Zahájením vedlejšího řízení jsou dotčena i věcná práva třetích osob k majetku dlužníka, který se nachází na území státu vedlejšího řízení, která by jinak dle článku 8 dotčena nebyla. Na tato věcná práva se aplikují limity, které stanovuje insolvenční právo státu vedlejšího řízení, tudíž například majetek na, kterém váznou tato věcná práva třetích osob, již bude moci být realizován v souladu s insolvenčním právem daného státu, což může mít být v obecném zájmu věřitelů. Rozhodné právo určuje také pravidla týkající se odporovatelnosti, tudíž je možné, že po zahájení vedlejšího řízení bude možné odporovat těm jednáním dlužníka, kterým by v hlavním řízení odporovat nešlo. Zahájení vedlejšího řízení může mít tedy pozitivní dopady na výši majetkové podstaty.

Fakt, že věřitelé musí pro maximální uspokojení jejich pohledávek přihlásit tyto pohledávky i do vedlejšího řízení, případně i do hlavního zvyšuje věřitelům náklady, které musí na uplatnění pohledávek vynaložit. Nařízení jim však poskytuje alternativu, tou je povinnost příslušného insolvenčního správce přihlásit pohledávky, které byly přihlášeny do jeho řízení i do řízení ostatních. Nařízení věřitelům nabízí i možnost toto kolektivní přihlášení odmítnout a následně pohledávku uplatnit samostatně, případně možnost zpětvzetí. Předmětné ustanovení tedy chrání

věřitele před vynaložením zvýšených nákladů při uplatňování pohledávky ve více řízeních a zároveň i ty věřitele, kteří tyto náklady jsou ochotni vynaložit a chtějí své pohledávky přihlásit samostatně. Ochrana věřitelů je dosažena také skrz ochranu možnosti započtení pohledávek, pokud to umožňuje právo rozhodné pro pohledávku dlužníka.

5.4. Příslib insolvenčního správce

Článek 36 Nařízení o insolvenční umožňuje hlavnímu správci v zájmu nezahájení insolvenčního řízení učinit tzv. příslib insolvenčního správce. Tento příslib zavazuje správce při rozdělování majetku dlužníka nacházející se v členském státě, ve kterém by mohlo být vedlejší řízení nebo výtěžku z jeho zpeněžení budou dodržena práva týkající se tohoto rozdělení a pořadí pohledávek, která by měli věřitelé podle vnitrostátního práva, pokud by v daném členském státě bylo vedlejší řízení zahájeno.

Příslib insolvenčního správce je ve své podstatě dohodou mezi hlavním správcem a místními věřiteli. Známi místní věřitelé totiž musí tuto nabídku hlavního správce schválit, a to dle pravidel pro schvalování restrukturalizačních plánů podle případného *lex fori concursus secundarii*.¹⁸³

Příslib se týká majetku, který se nachází v členském státě, o kterýž se jedná. Insolvenční správce má povinnost v příslibu vymezit věcné předpoklady, z nichž vychází, zejména co se týče hodnoty majetku, který se v daném členském státě nachází a možnosti jeho zpeněžení.¹⁸⁴

Účelem příslibu je vyhnout se možným negativním důsledkům vedlejšího řízení a poskytnutí určité ochrany místním věřitelům podle práva, které by bylo rozhodné právě pro vedlejší řízení. Legitimní očekávání místních věřitelů, že úpadek dlužníka bude řešen dle práva státu, kde s dlužníkem navázali smluvní vztah je naplněno, alespoň co se týče pravidel pro rozdělení majetku případně výtěžku a pořadí pohledávek.

Jak již bylo uvedeno, příslib insolvenčního správce musí být schválen známými místními věřiteli. Pouze schválený příslib zatěžuje majetkovou podstatu.¹⁸⁵ Ale i případné schválení příslibu, ještě samo o sobě neznamena, že nemůže být zahájeno vedlejší řízení. Všechny

---

183 Článek 36 odst. 5 Nařízení o insolvenční.

184 Článek 36 odst. 1 Nařízení o insolvenční.

185 Článek 37 odst. 5 Nařízení o insolvenční.

subjekty, které jsou aktivně legitimovány k podání návrhu na zahájení vedlejšího řízení, totiž stále mohou podat tento návrh do 30 dnů od oznámení o schválení tohoto příslibu.¹⁸⁶

Možnost podat návrh na zahájení vedlejšího řízení i po schválení příslibu má dle názoru autora chránit především věřitele, kteří byli při schvalování příslibu přehlasováni a nikoli známé místní věřitele, kteří vůbec hlasovat nemohli. Soud příslušný pro vedení vedlejšího řízení však může rozhodnout, že vedlejší řízení nezahájí, pokud shledá, že příslib dostatečně chrání společný zájem místních věřitelů. Toto je však podmíněno návrhem insolvenčního správce.¹⁸⁷

Tento postup chrání jak věřitele, kteří nesouhlasí s příslibem insolvenčního správce – mohou v třicetidenní lhůtě podat návrh na zahájení vedlejšího řízení, tak i místní věřitele jako celek. Soud totiž může shledat příslib insolvenčního správce jako dostatečnou ochranu společného zájmu místních věřitelů a vedlejší řízení nezahájit. Dle názoru autora se jedná o vhodné řešení jak zajistit ochranu různých zájmů věřitelů.

V odborné literatuře se však objevily i jiné názory na ustanovení umožňující hlavnímu správci zabránit zahájení vedlejšího řízení v případě dostatečné ochrany společného zájmu místních věřitelů.¹⁸⁸ Článek 38 odst. 2 totiž nehovoří o schváleném příslibu, ale uvádí pouze, že insolvenční správce učinil příslib v souladu s článkem 36. Z toho byly vyvozeny názory, že pro zamítnutí zahájení vedlejšího řízení nemusí být příslib schválen. Takový výklad by značně omezoval možnost místních věřitelů zahájit vedlejší řízení. Hlavní správce by tímto mohl i bez schválení příslibu jednoduše zabránit zahájení vedlejšího řízení, což není v souladu se systematikou Nařízení o insolvenční ochraně a účelem vedlejšího řízení. Poslední věta recitálu 42 zase uvádí, že soud by měl při rozhodování o nezahájení zohlednit, že příslib schválila kvalifikovaná většina místních věřitelů, ze znění tohoto recitálu se také lze spíše domnívat, že příslib musí být schválen. Odborná literatura kromě toho uvádí, že dokud není dán souhlas s příslibem, tak se považuje za neúčinný.¹⁸⁹ Z těchto důvodů se autor přiklání k názoru, že postup nezahájení vedlejšího řízení na návrh insolvenčního správce lze využít pouze v případě, že byl příslib již schválen.

---

186 Článek 37 odst. 2 Nařízení o insolvenční ochraně.

187 Článek 38 odst. 2 Nařízení o insolvenční ochraně.

188 WEISS, M. Bridge over Troubled Water: The Revised Insolvency Regulation. International insolvency review.

189 MANKOWSKI, P. EuInsVO 2015 – Europäische Insolvenzverordnung 2015, str. 512.

V případě, že je vedlejší řízení zahájeno po učinění příslibu má hlavní správce povinnost převést vedlejšímu správci veškerý majetek, který ze státu vedoucího vedlejší řízení přemístil. Jestliže hlavní správce takový majetek již zpeněžil, tak je povinen převést výtěžek ze zpeněžení.¹⁹⁰

Nařízení o insolvenční pamatuje i na případy kdy hlavní správce nepostupuje v souladu s příslibem, nařízení proto poskytuje věřitelům prostředky ochrany. Insolvenční správce má povinnost předem informovat místní věřitele o plánovaném rozdělení majetku a výtěžku vztahujícím se k příslibu. V případě, že toto oznámení insolvenčního správce nesplňuje podmínky příslibu nebo práva rozhodného pro případné vedlejší řízení může místní věřitel toto rozdělení napadnout u soudu vedoucího hlavní řízení. K rozdělení nedojde, dokud soud o takovém návrhu místního věřitele nerozhodne.

U soudu vedoucího hlavní řízení může dále místní věřitel podat návrh, aby hlavní správce musel přijmout vhodné opatření, které umožňuje *lex fori concursus primarii* a které je potřebné k zajištění dodržení podmínek příslibu.

Naopak u soudu příslušného k vedení vedlejšího řízení může místní věřitel navrhnout vydání předběžného opatření nebo ochranného opatření zajišťujícího dodržování příslibu insolvenčním správcem.

Místní věřitelé tedy mohou navrhnout jak přijetí vhodných opatření insolvenčním správcem u soudu vedoucího hlavní řízení, tak vydání předběžných nebo ochranných opatření u soudu příslušného pro vedlejší řízení.

V případě, že hlavní správce nesplní povinnosti, které mu ukládá článek 36 Nařízení o insolvenční (upravující příslib) je odpovědný za škodu vzniklou v důsledku tohoto porušení místním věřitelům.

Příslib je dohodou mezi hlavním správcem a věřiteli. Čl. 36 odst. 1 stanovuje požadavek, aby byly v příslibu uvedeny věcné předpoklady, z nichž hlavní správce vychází, zejména pokud jde o hodnotu majetku, který se v dotčeném členském státě nachází, a možnosti jeho zpeněžení.

---

¹⁹⁰ Článek 36 odst. 6 Nařízení o insolvenční.

Nejde ovšem o vyčerpávající výčet informací, které by měl příslib obsahovat. Informace by měly místním věřitelům umožnit posoudit, zda příslib mají schválit či rovnou navrhnout zahájení vedlejšího řízení. Bělohávek k obsahu informací uvádí: „mezi významné informace tak může patřit kromě rozsahu pasivní a aktivní stránky týkající se provozovny stejně jako informace o vedených řízeních, očekávaných nákladech, předpokládaných způsobech realizace podstaty, informace o očekávaných kvótách uspokojení pohledávek apod.“¹⁹¹ Hlavní správce musí vysvětlit jakým způsobem příslib dosáhne v souladu s aplikovatelným právním řádem svého účelu.¹⁹²

Příslib insolvenčního správce je vždy připravený vzhledem ke specifitě dané insolvence. Příslibem insolvenčního správce lze zajistit místním věřitelům rozdělení výtěžku či majetku a pořadí pohledávek v souladu s právem daného státu a zároveň se vyhnout možným nákladům či průtahům spojeným s vedleším řízením. Nařízení o insolvenční zároveň přiznává věřitelům možnosti ochrany v případě nedodržení této dohody. V příslibu lze tedy vidět efektivní nástroj umožňující dohodu o průběhu insolvence, která je připravená v souladu jak se specifickými případu, tak i s aplikovatelným právem šetřící zároveň náklady řízení.¹⁹³

Co se týče příslibu insolvenčního správce je nutno ještě na závěr poznamenat, že článek 36 odst. 4 Nařízení o insolvenční stanovuje, že příslib podléhá případně jiným formálním požadavkům a požadavkům na rozdělení majetku dle *lex fori concursus primarii*. Toto ustanovení může mít za následek, že příslib kromě schválení známými místními věřiteli bude muset být schválen také věřiteli v hlavním řízení. Schválení příslibu věřiteli v hlavním řízení lze vnímat jako narušení obecného požadavku,¹⁹⁴ kdy věřitelé v hlavním řízení nemohou odmítnout zahájení vedlejšího řízení. Lze argumentovat, že toto není plně v souladu s Nařízením o insolvenční a může zabránit využití příslibu, což lze vnímat jako jednu ze slabín příslibu insolvenčního správce. Právní úprava příslibu v Nařízením také klade vysoké nároky na insolvenčního správce, který je věřitelům odpovědný za škodu při jejich nedodržení, například při chybném vymezení věcných předpokladů, nedodržení práva vedlejšího řízení při rozdělování majetku nebo nedodržení povinnosti převést zpět majetek převedený z daného

---

191 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 753.

192 BĚLOHLÁVEK op. cit., s. 753.

193 GABOARDI, Marcello. The Role of Consent in European Cross Border Insolvency Proceedings: The Unilateral Undertaking under Article 36 EIRR. *Global Jurist* [online]. 2021, 21(2), 417-446, [cit. dne 23.1.2023]. dostupné z <https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/gj-2020-0002/html>.

194 Implementation of the New Insolvency Regulation - Recommendations and Guidelines, s. 64.

státu. Toto může dle názoru autora vést k neochotě insolvenčních správců udělovat insolvenční přísliby a tedy i k nevyužívání tohoto jinak velmi vhodného institutu.

6. Úpadek Arca Investments

V současnosti vede Městský soud v Praze přeshraniční insolvenční řízení proti dlužníkovi Arca Investments a.s. (dále jen jako „**Arca Investments**“). Proti dlužníkovi bylo zahájeno také vedlejší řízení vedené Okresním soudem Bratislava I. V této kapitole autor ukazuje vybrané instituty vedlejšího řízení dle Nařízení na praktickém příkladě.

6.1. Popis dlužníka a insolvenčního řízení

Arca Investments je řídicí společností skupiny Arca. Jedná se o holdingovou společnost s podnikatelskými aktivitami zaměřenými na investiční sektor s cílem zhodnocování investic a to prostřednictvím dlužníkových dceřiných společností. Zisk měl být dosahován skrz realizaci investic ve střednědobém časovém horizontu prostřednictvím prodeje projektu nebo výplatou dividend z dceřiných společností. Dlužník tohoto dosahoval skrz získávání peněžních prostředků od soukromých investorů a jejich následným umístěním do nekótovaných obchodních společností podnikajících zejména v energetice, nemovitostech a finančních službách.¹⁹⁵

Hlavní řízení je vedeno českým soudem, sídlo Arca Investments se nachází na území Slovenské republiky, takže byla vyvrácena domněnka ohledně dlužníkovy COMI na území státu sídla právnické osoby ve smyslu článku 3 odst. 1 Nařízení a bylo určeno, že COMI společnosti Arca Investments se nachází na území České Republiky. Vedlejší řízení je vedeno soudem slovenským. Rozhodnutí o uznání slovenského insolvenčního řízení jako řízení vedlejšího neobsahuje odůvodnění, tudíž nelze analyzovat jakým způsobem se Okresní soud Bratislava I postavil k provozovně dlužníka na území Slovenské republiky a jestli a jak posuzoval účelnost zahájení vedlejšího řízení.¹⁹⁶ Obě tato řízení jsou restrukturalizační.¹⁹⁷ Do hlavního řízení byly dle reorganizačního plánu přihlášeny pohledávky ve výši přesahující 23 miliard Kč.¹⁹⁸

---

195 Reorganizační plán společnosti Arca Investments a.s., s. 29. Dostupné z:

<https://isir.justice.cz/isir/doc/dokument.PDF?id=51429763>.

196 Rozhodnutí Okresního soudu Bratislava I ze dne 07.07.2022, sp. zn. 33R/5/2021.

197 Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21.10.2021 s č. j. č.j. MSPH 98 INS 723/2021-B-225, rozhodnutí Okresního soudu Bratislava I ze dne 07.07.2022, sp. zn. 33R/5/2021.

198 Reorganizační plán společnosti Arca Investments a.s., příloha č. 4.

6.2. Příslib insolvenčního správce a forma insolvenčních řízení

Arca Investments usilovala o udělení příslibu insolvenčního správce ve smyslu článku 36 Nařízení o insolvenční.¹⁹⁹ Dlužník zamýšlel vést pouze jedinou reorganizaci a udělením příslibu chtěl docílit zastavení již zahájeného vedlejšího řízení. Znění článku 36 Nařízení směřuje k využití příslibu za účelem nezahájení vedlejšího řízení, dlužník jej však zamýšlel využít pro zastavení řízení již zahájeného.²⁰⁰ Je otázkou, jak by se příslušný soud k tomuto postupu postavil. Článek 38 odst. 2 umožňuje na návrh hlavního správce nezahájení vedlejšího řízení v případě, že byl učiněn příslib v souladu s článkem 36 a tento příslib dostatečně chrání společný zájem místních věřitelů. Jedná se však o případ, kdy vedlejší řízení je zahájeno až po samotném schválení příslibu. Laukemann má za to, že článek 38 odst. 2 by se měl analogicky použít i na případy, kdy vedlejší řízení bylo zahájeno v mezidobí od udělení do schválení příslibu insolvenčního správce.²⁰¹ Situace v případě Arca Investments však jde ještě dále – k udělení i schválení příslibu by došlo až po samotném zahájení vedlejšího řízení a je otázkou jak by soudy případnou žádost hlavního správce ve smyslu článku 38 odst. 2 o nezahájení či spíše zastavení vedlejšího řízení posoudily.

Příslib insolvenčního správce však nakonec nebyl hlavním správcem udělen, přičemž lze pouze spekulovat proč. Samozřejmě jedním z důvodů může být nejistota plynoucí z výše uvedeného postupu udělení příslibu až po zahájení vedlejšího řízení. Nařízení o insolvenční také klade poměrně vysoké nároky²⁰² na insolvenčního správce při udělování příslibu. Při porušení těchto povinností je navíc odpovědný za škodu místním věřitelům, což v kombinaci s faktem, že příslib je v evropském insolvenčním právu novým institutem může vést k neochotě insolvenčních správců tyto přísliby udělovat.

Nejen hlavní, ale i vedlejší řízení mělo formu restrukturalizace. Tento způsob řešení úpadku, tedy dvěma restrukturalizacemi, předpokládal také dva restrukturalizační plány. Dlužník při vypracovávání reorganizačního plánu pro hlavní řízení tedy počítal s tím, že pro majetek nacházející se na území Slovenska bude vypracován samostatný restrukturalizační plán. Plán v hlavním řízení byl přizpůsoben, ale i na možnost, že by restrukturalizační plán ve vedlejších řízeních nebyl schválen věřitelským výborem nebo potvrzen soudem.²⁰³

---

199 Reorganizační plán společnosti Arca Investments a.s., s. 27

200 Reorganizační plán společnosti Arca Investments a.s., s. 27.

201 LAUKEMANN v BRINKMANN, op. cit., s. 308.

202 BRINKMANN, op. cit., s. 314.

203 Reorganizační plán společnosti Arca Investments a.s. s. 27.

6.3. Spolupráce mezi insolvenčními správci a přihlašování pohledávek

V průběhu insolvenčního řízení proti dlužníkovi Arca Investments byla využita také možnost uzavřít dohody ve smyslu článku 41 Nařízení. Jednou z takových dohod je dohoda ze dne 01.08.2022 mezi hlavním a vedlejším správcem, jejímž účelem bylo zajištění rychlého a efektivního přihlášení pohledávek, snížení nákladů vyhnutím se duplicitám a řešení potencionálních problémů vzniklých v přeshraničním insolvenčním řízení.²⁰⁴ Správci se dohodli na sdílení informací přes elektronické datové uložení, přičemž tam oba měli nahrát seznamy pohledávek přihlášených do jejich řízení a popěrná stanoviska, případně oznámení o popření pohledávek. Vzhledem k tomu, že činnost dlužníka byla z významné části financována směnkami a významná část přihlášených pohledávek byly pohledávky směnečné a hlavní správce již tyto směnky, kterých bylo asi 3.000, při přezkumu pohledávek v hlavním řízení přezkoumal, součástí dohody bylo také to, že vedlejší správce již nebude směnky znovu přezkoumávat. Hlavní správce následně v souladu s článkem 45 odst. 2 Nařízení pohledávky za věřitele přihlásil. Poté vyzval věřitele ke kontrole tohoto seznamu přihlášených pohledávek zejména s ohledem k identifikaci věřitele, vyčíslení pohledávky a úroků či, zda případně pohledávka zcela neabsentuje.²⁰⁵ Tento příklad dle autora ukazuje, že při řádné spolupráci mezi aktéry obou řízeních je možné vyhnout se nadbytečným duplicitám, což potvrzuje praktičnost úpravy dohod a protokolů mezi správci v Nařízení o insolvenční. Také je zde ukázána vhodnost a funkčnost právní úpravy přihlašování pohledávek insolvenčními správci do paralelních řízení.

Dohoda mezi správci byla využita i za účelem financování úhrady pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek jim postavených na roveň. Společnost Arca Investments vlastnila podíl ve společnosti Finportal, který na základě pravidel pro příslušnost majetku k majetkové podstatě ve smyslu článku 2 odst. 9 připadl k majetkové podstatě ve vedlejším řízení. Mezi hlavním správcem na jedné straně a dlužníkem za účasti vedlejšího správce na straně druhé byla uzavřena dohoda ve smyslu článku 41 odst. 1 Nařízení. Obsahem dohody bylo převedení výtěžku ze zpeněžení tohoto podílu ze slovenské majetkové podstaty do majetkové podstaty v hlavním řízení za účelem úhrady pohledávek za majetkovou podstatou a pohledávek jim postavených na roveň. Dále bylo dohodnuto, že jakmile výtěžek ze zpeněžení majetku v hlavní podstatě dosáhne dané částky, tak bude majetek převeden zpět na bankovní účet vedlejšího

---

204 Dohoda o koordinaci ze dne 01.08.2022, článek 1.1, žádost insolvenčního správce o zveřejnění dohody o koordinaci s č.j. MSPH 98 INS 723/2021-B-605.

205 Žádost insolvenčního správce o kontrolu potvrzení o zápisu do seznamu pohledávek s č.j. MSPH 98 INS 723/2021-B-614 ze dne 12.08.2022.

správce.²⁰⁶ V podkapitole 5.3.3 byl uveden názor, že dohody mezi správci lze využít také k převodu majetku mezi majetkovou podstatou v hlavním a podstatou ve vedlejší řízení. Na příkladu Arca Investments je tedy potvrzeno nejenom, že tyto dohody možné jsou, ale i jejich užitečnost a přispívání k účinnému vedení insolvenčního řízení, když umožňují například financování úhrady pohledávek za majetkovou podstatou.

7. Závěr

Cílem této práce bylo zodpovězení této výzkumné otázky: je právní úprava vedlejšího řízení dle Nařízení o insolvenční vhodná pro dosažení cílů vedlejšího řízení, tedy pro ochranu místních a jiných zájmů a pro účinnou správu majetku, jakož i pro dosažení cíle Nařízení o insolvenční tedy pro účinné vedení přeshraničních insolvenčních řízení? Autor si dále vytyčil zodpovězení následující výzkumné podotázky: v čem je právní úprava vedlejšího řízení v Nařízení o insolvenční k dosažení cílů vedlejšího řízení a Nařízení o insolvenční vhodná a v čem nevhodná?

Zahájení vedlejšího řízení rozdělí dlužníkovu majetkovou podstatu na dvě části, majetek nacházející se na území státu, kde je řízení zahájeno náleží do podstaty vedlejší a zbytek majetku do podstaty v hlavním řízení. Toto rozdělení majetkové podstaty může zvýšit její celkovou hodnotu, díky tomu, že *lex fori concursus secundarii* může do podstaty zahrnout i ten majetek, který by podle práva rozhodného pro hlavní řízení součástí podstaty nebyl. Pozitivní dopad na majetkovou podstatu může mít zahájení vedlejšího řízení také ve vztahu k majetku nacházejícím se na území státu vedlejšího řízení, který je zatížen věcnými právy třetích osob, když se po zahájení řízení realizace těchto věcných práv bude muset řídit limity stanovenými insolvenčním právem státu vedlejšího řízení. Rozhodné právo vedlejšího řízení může umožnit také odporovat jednáním, u kterých to nebylo v hlavním řízení možné. Zahájení vedlejšího řízení tedy může vést ke zvýšení celkové hodnoty majetkové podstaty.

Vedlejší řízení může mít podobu všech forem insolvenčních řízení, které jsou pro daný stát uvedené v příloze A k Nařízení. Pro hlavní i pro vedlejší řízení jsou tedy stanovené stejné formy. Jedná se o změnu oproti Nařízení o úpadkovém řízení, které umožňovalo pro vedlejší řízení pouze likvidační formu. V diplomové práci bylo blíže popsáno, že forma vedlejšího řízení je klíčová pro přispění k dosažení cílů vedlejšího řízení i Nařízení, proto se jedná jednoznačně o vhodnou změnu v právní úpravě.

---

206 Reorganizační plán společnosti Arca Investments, str. 52, bod 161.

Nedostatkem Nařízení je absence požadavku posouzení účelnosti zahájení vedlejšího řízení. Vedlejší řízení nemusí být vždy účelné, proto je dle autorova názoru klíčové rozlišovat, kdy vedlejší řízení účelné je a kdy není. Dle judikatury má soud příslušný pro zahájení vedlejšího řízení posoudit, zda je zahájení řízení v souladu s účelem hlavního řízení a se systematickou Nařízením o insolvenční. Samotné posouzení účelnosti zahájení vedlejšího řízení je dle judikatury ponecháno na *lex fori concursus secundarii*. Ne všechny právní řády však musí takovou podmínku stanovovat. Proto by dle autorova názoru bylo vhodnější zavést povinnost soudu posoudit účelnost zahájení vedlejšího řízení v samotném Nařízením. Toto dle autora povede k jednotnější aplikaci Nařízením i k účinnějšímu vedení přeshraničních insolvenčních řízení.

Věřitelé mohou své pohledávky přihlásit do řízení hlavního i všech řízení vedlejších, přičemž pro maximální uspokojení jejich pohledávek je třeba jejich přihlášení do všech řízení, což ale způsobuje věřitelům nadbytečné náklady. Nařízením však stanovuje insolvenčním správcům povinnost přihlásit pohledávky přihlášené k jejich příslušnému řízení i do řízení ostatních. Tímto je zajištěna efektivní účast věřitelů na obou řízeních jakož i ochrana místních a ostatních věřitelů.

K cílům vytyčeným pro vedlejší řízení je potřeba jeho koordinace s řízením hlavním. Tuto koordinaci lze rozdělit do dvou hlavních oblastí. První jsou pravomoci hlavního správce vůči řízení vedlejšímu, v těch se projevuje povaha vedlejšího řízení jakožto nástroje hlavního správce a nadřazenost hlavního řízení. Prostředky, kterými správce může docílit účinné správy majetku jsou například návrh změny formy vedlejšího řízení, tak aby lépe odpovídala očekávanému průběhu hlavního řízení nebo návrh na pozastavení zpeněžování majetku ve vedleším řízení. Oba tyto instituty ovšem zajišťují i ochranu věřitelů, když správcem navrhovaná forma řízení musí být nejvhodnější pro zohlednění zájmů věřitelů ve vedleším řízení, zatímco u pozastavení zpeněžování může soud po správci požadovat přijetí vhodných opatření k zajištění zájmů věřitelů ve vedleším řízení. Správce je také oprávněn navrhnout restructuralizační plán pro vedlejší řízení, čímž znovu může přispět k účinné správě.

Spolupráce a komunikace mezi aktéry hlavního a vedlejšího řízení je druhou oblastí koordinace obou řízeních. Povinnost spolupracovat se již nevztahuje pouze na insolvenční správce, ale i na insolvenční soudy a dále na spolupráci mezi správcem a soudy, jakož i jinými aktéry. Spolupráce je, podmínkou proto, aby vedlejší řízení mohlo sloužit k účinné správě majetku. Dohody mezi

správci mohou přispívat k účinnému vedení přeshraničních insolvencí, jak bylo popsáno na případu Arca Investments. Až na výjimky je postavení aktérů při spolupráci mezi řízeními rovnocenné, což zase přispívá k ochraně místních zájmů. Pravomoci hlavního správce a povinnost spolupráce jsou tedy vhodnou kombinací institutů k dosažení účinné správy majetku a ochrany místních i jiných zájmů a k vedení účinného přeshraničního insolvenčního řízení.

Vedlejší řízení lze zahájit pouze ve státě, kde se nachází dlužníková provozovna. Institut provozovny prošel od minulého Nařízení o úpadkovém řízení pozitivní změnou, která umožňuje zahájení vedlejšího řízení i v případech, kdy dlužník ukončil v daném státě v průběhu insolvenčního řízení hospodářskou činnost. V důsledku ekonomického kolapsu mohou být dlužníci nuceni ukončit takovou hospodářskou činnost, ale zájem na ochraně místních věřitelů nebo na správě majetku může trvat dál, nová definice provozovny tedy počítá také s těmito případy.

Insolvenční správce může zahájení vedlejšího řízení zabránit udělením tzv. příslibu insolvenčního správce. Jedná se o vhodný institut, který poskytuje ochranu zájmům místních věřitelů a slouží k zabránění zahájení vedlejšího řízení v případech, kdy by bylo škodlivé. Klade však přílišné nároky na insolvenčního správce, což může vést k neochotě tento institut využívat.

V diplomové práci byl popsán i případ insolvence s dlužníkem Arca Investments. Na tomto příkladě byly také ukázány některé z institutů vedlejšího řízení. Jako účinné se ukázaly především dohody mezi insolvenčními správci, které byly využity ke koordinaci obou řízení, vyhnutím se duplicitám i převodu majetku mezi majetkovými podstatami a zajištění financování průběhu samotného řízení. Dlužník jednal s hlavním správcem o udělení příslibu, který chtěl využít k zastavení vedlejšího řízení, ten však hlavním správcem udělen nebyl. Vedlejší řízení je vedeno jako restrukturalizační, což ukazuje na praktičnost možnosti vést vedlejší řízení ve všech formách podle přílohy A k Nařízení.

Autor v této práci upozornil na vhodné i nevhodné aspekty právní úpravy vedlejšího řízení k dosažení cílů vedlejšího řízení i Nařízení o insolvenční. Tím byla zodpovězena výzkumná podotázka. Vzhledem k tomu, že významně převládají vhodné aspekty nad nevhodnými je třeba odpovědět na výzkumnou otázku tak, že právní úprava vedlejšího řízení v Nařízení o insolvenční je vhodná pro dosažení cílů vedlejšího řízení, tedy pro ochranu místních a jiných zájmů a pro

účinnou správu majetku, jakož i pro dosažení cíle samotného Nařízení o insolvenční tedy pro účinné vedení přeshraničních insolvenčních řízení.

8. Seznam použitých pramenů a literatury

8.1. Seznam použitých monografií

BĚLOHLÁVEK, Alexander J. *Evropské a mezinárodní insolvenční právo: komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2007. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 978-80-7179-591-9.

BORK, Reinhard a Kristin VAN ZWIETEN. *Commentary on the European Insolvency Regulation*. 1. Spojené Království, 1. vydání, Oxford University Press, 2016, ISBN 978-0-19-872728-6.

BRINKMANN, M. *European Insolvency Regulation: Article-by-Article Commentary*, 1. vydání, Mnichov, Verlag C. H. Beck oHG, 2019, ISBN 978-3,406,69858,3.

BRODEC, Jan. *Insolvenční řízení v kontextu mezinárodního práva soukromého*. Praha: Wolters Kluwer, 1. vydání, 2020. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-995-6.

MANKOWSKI, Peter., MÜLLER, Michael, SCHMIDT, Jessica. *EuInsVO 2015 – Europäische Insolvenzverordnung 2015. Kommentar*. München: C. H. Beck, 2016, ISBN 978- 3-406-58104-5.

MORAVEC, Tomáš. *Evropské insolvenční právo*. V Praze: C.H. Beck, 1. vydání, 2021. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-832-0.

MOSS, Gabriel., FLETCHER, Ian, a ISAACS, Stuart, *The EC Regulation on Insolvency Proceedings: A Commentary and Annotated Guide*. 1. vydání, Oxford University Press, Oxford: 2002, ISBN 0199215081.

MOUSTARIA, Elina. *International Insolvency Law*. 3. Springer Nature Schwitterland, 1. vydání, 2019, ISBN 978-3-030-04449-3.

Virgós, Miguel a Garcimartín, Francisco. *The European Insolvency Regulation: Law and practice*. Kluwer Law International, 1. vydání, 2004, ISBN 9041120890.

WESSELS, Bob, Bruce MARKELL a Jason KILBORN. *International cooperation in bankruptcy and insolvency matters*. 1 vydání Oxford: Oxford University Press, 2009. ISBN 0-19-971285-9.

8.2. Seznam použitých odborných článků

ADAMS, Edward a Finckle JASON. *Coordinating Cross-Border Bankruptcy: How Territorialism Saves Universalism*. *Columbia Journal of European Law* 2009, 43-87 [cit. 23.1.2023]. Dostupné z: https://scholarship.law.umn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1839&context=faculty_articles

GABOARDI, Marcello. *The Role of Consent in European Cross Border Insolvency Proceedings: The Unilateral Undertaking under Article 36 EIRR*. *Global Jurist* [online].

2021, 21(2), 417-446, [cit. 23.1.2023]. dostupné z [The Role of Consent in European Cross-Border Insolvency Proceedings: The Unilateral Undertaking under Article 36 EIRR \(degruyter.com\)](#).

JOKUBAUSKAS, Remigijus a Marek ŚWIERCZYŃSKI. The Coordination of Main and Secondary Insolvency Proceedings in European Union Insolvency Law. *International Comparative Jurisprudence* [online]. 2022, 2022, (1), 1-13 [cit. 23.1.2023]. Dostupné z: [the-coordination-of-main-and-secondary-insolvency-proceedings-in-european-union-insolvency-law_Content%20File-PDF.pdf \(cuni.cz\) / CEEOL - Journal Detail \(cuni.cz\)](#).

KIRSCHNER, Jodie. The (False) Conflict Between Due Process Rights and Universalism in Cross-Border Insolvency. *Cambridge law journal* [online]. 2013, 72(1), 27-31, [cit. 23.1.2023]. Dostupné z: https://heinonline-org.ezproxy.is.cuni.cz/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/camlj72&id=30&men_tab=srchresults.

LOPUCKI, Lynn M. The Case for Cooperative Territoriality in International Bankruptcy. *Michigan Law Review*. [online]. 2000, 98(7), 2216-2251, [cit. 23.1.2023]., dostupné z [The Case for Cooperative Territoriality in International Bankruptcy \(umich.edu\)](#).

MCCORMACK, Gerard. Universalism in Insolvency Proceedings and the Common Law. *Oxford journal of legal studies* [online]. 2012, 32(2), 325-347 [cit. 23.1.2023]. Dostupné z: https://heinonline-org.ezproxy.is.cuni.cz/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/oxfjls32&id=336&men_tab=srchresults.

OCHOCIŃSKA, Karolina. Creditors and third parties' rights in rem European Union regulation and the UNCITRAL legislative guide on insolvency law. [online]. *Comparative law review* 2021(27), 353-366 [cit. 23.1.2023]. Dostupné z: <https://web-s-ebsohost-com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=dfa2c4de-78e7-4929-b419-7a4821215b3d%40redis>.

PAUKNEROVÁ, Monika. Mezinárodní civilní procesní právo po vstupu České republiky do EU – vybrané otázky. *Právní rozhledy*, 2004, č. 9, s. 333 – 338.

POTTOW John, A New Role for Secondary Proceedings in International Bankruptcies, University of Michigan Law School [online]. 46(3), 2011 [cit. 23.1.2023], 579-99. s. 590. Dostupné z: <https://repository.law.umich.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1613&context=articles>.

RATHOUSKÝ, Ondřej a Veronika STRÍŽOVÁ. Mohou národní soudy odmítnout zahájení vedlejšího úpadkového řízení?. *Epravo* [online]. 2015, [cit. 23.1.2023]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/mohou-narodni-soudy-odmitnout-zahajeni-vedlejsiho-upadkoveho-rizeni-98580.html?mail>.

SOKOL, Eric. The Fate of Universalism in Global Insolvency: Neoconservatism and New Horizons. *Hastings international and comparative law review* [online]. 2021, 44(1), [cit.

23.1.2023]. Dostupné z: https://heinonline-org.ezproxy.is.cuni.cz/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals/hasint44&id=44&men_tab=srchresults.

SZYDLO, Marek. Prevention of Forum Shopping in European Insolvency Law. *European business organization law review* [online]. 2010, **11**(2), [cit. 23.1.2023]. 253-272. Dostupné z: <https://web-p-ebsohost-com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=a263b24d-08ff-4758-af93-43c68585779a%40redis>.

WEISS, Michael. Bridge over Troubled Water: The Revised Insolvency Regulation. *International insolvency review*, 2015, no **24**(3), [cit. 23.1.2023]. 192-213 Dostupné z: <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.techlib.cz/doi/full/10.1002/iir.1241>.

WESSELS, B. Modified universalism in European cross-border insolvency? [online] 2019 [cit. 23.1.2023]. Dostupné z: <https://bobwessels.nl/blog/2019-01-doc3-modified-universalism-in-european-cross-border-insolvency/>.

WESTBROOK, Jay Lawrence, Charles BOOTH, Christoph PAULUS a Harry RAJAK. A global view of business insolvency systems [online]. Leiden, Boston: Martinus Nijhoff Publishers, 2010, [cit. 23.1.2023], ISBN 1-283-16068-4. Dostupné z: https://web-p-ebsohost-com.ezproxy.is.cuni.cz/ehost/ebookviewer/ebook/ZTAwMHh3d19fMzc3MjI0X19BTg2?sid=998b9f9a-2df0-4c3d-8584-7109f30ba63c@redis&vid=0&format=EB&lpid=lp_227&rid=0.

8.3. Seznam použité judikatury

Rozhodnutí Okresního soudu Bratislava I ze dne 14. července 2022, sp. zn. 33R/5/2021.

Rozsudek SDEU C-341/04 , ze dne 2. května 2006, Eurofood.

Rozsudek SDEU C-396/09 ze dne 20. října 2011 Interedil.

Rozsudek SDEU C-116/11 ze dne 22. listopadu 2012, Bank Handlowy.

Rozsudek SDEU C-209/12 ze dne 19. prosince 2013, Endress.

Rozsudek SDEU C-327/13 Burgo Group SpA v. Illochroma SA and Jérôme Theetten, ze dne 4. září 2014.

Rozsudek SDEU C-649/13 ze dne 11. června 2015, de Nortel.

Usnesení Bundesgerichtshof [DEU] sp. zn. IX ZB 103/07 ze dne 29. května 2008.

Usnesení Městského soudu v Praze s č.j. MSPH 98 INS 723/2021-B-225 ze dne 21.10.2021.

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31.01.2008 sp. zn. 29 Odo 164/2006.

8.4. Seznam použitých právních předpisů

Amsterodamská smlouva ze dne 2. října 1997. Dostupná z: https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law_en.

Bruselská úmluva ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

Istanbulská úmluva - Úmluva Rady Evropy o určitých aspektech konkursu ze dne 5. června 1990. Dostupná z: <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168007b3d>.

Lucemburská úmluva - Úmluva Evropské unie o insolvenčním řízení ze dne 25. 11. 1995. Dostupné z: <http://aei.pitt.edu/2840/1/2840.pdf>.

Nařízení Evropského parlamentu Rady (EU) 2015/848 ze dne 20. května 2015 o insolvenčním řízení.

Nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 ze dne 29. května 2000 o úpadkovém řízení.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/1105 ze dne 12. června 2017, kterým se stanoví formuláře uvedené v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 o insolvenčním řízení.

Smlouva o založení Evropského hospodářského společenství.

Zákon č. 182/2006 Sb, o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

8.5. Seznam ostatních zdrojů

Dohoda o koordinaci v řízení s dlužníkem Arca Investments s č.j. MSPH 98 INS 723/2021-B-605 ze dne 01.08.2022, Dostupná z <https://isir.justice.cz/isir/doc/dokument.PDF?id=5183541>
Sdělení insolvenčního správce ze dne 29.07.2022 v řízení s dlužníkem Arca Investments, dostupné z <https://isir.justice.cz/isir/doc/dokument.PDF?id=51794762>.

Implementation of the New Insolvency Regulation - Recommendations and Guidelines, Max Planck Institute Luxembourg for International, European and Regulatory Procedural Law, the University of Milan, University of Vienna.

HESS, B., OBERHAMMER, P., PFEIFFER, T. a kolektiv, External Evaluation of Regulation No. 1346/2000/EC on Insolvency Proceedings, JUST/2011/JCIV/PR/0049/A4, 2011, dostupné z [Heidelberg-Vienna Report final 9 Jan 2013 \(mpi.lu\)](#).

Reorganizační plán společnosti Arca Invesmtents a.s., 2022. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/doc/dokument.PDF?id=51429763>.

VIRGOS, M., SCHMIT, E. Report on the Convention on Insolvency Proceedings. Dokument Rady EU č. 6500/96 ze dne 3. 5. 1996. Dostupné z: http://aei.pitt.edu/952/1/insolvency_report_schmidt_1988.pdf.

Zpráva Komise Evropskému Parlamentu, Radě A Evropskému Hospodářskému A Sociálnímu Výboru o uplatňování nařízení Rady (ES) č. 1346/2000 o úpadkovém řízení /* COM/2012/0743 dostupná z [EUR-Lex - 52012DC0743 - CS - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/lexuris/cs/cs/?uri=CELEXDoc:52012DC0743).

Zpráva o reorganizačním plánu společnosti Arca Investments a.s., 2022 Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/doc/dokument.PDF?id=51430968>.

Žádost insolvenčního správce o kontrolu potvrzení o zápisu do seznamu pohledávek s č.j. MSPH 98 INS 723/2021-B-614 ze dne 12.08.2022.

Abstrakt

Mezinárodní insolvenční právo

Vzhledem k široké problematice mezinárodního insolvenčního práva je téma diplomové práce zúženo na vedlejšího řízení ve smyslu Nařízení o insolvenční. Cílem je zodpovězení výzkumné otázky: je právní úprava vedlejšího řízení dle Nařízení o insolvenční vhodná pro dosažení cílů vedlejšího řízení, tedy pro ochranu místních a jiných zájmů a pro účinnou správu majetku, jakož i pro dosažení cíle Nařízení o insolvenční, tedy pro účinné vedení přeshraničních insolvenčních řízení? Stanovena je také následující výzkumná podotázka: v čem je právní úprava vedlejšího řízení v Nařízení o insolvenční k dosažení cílů vedlejšího řízení a Nařízení o insolvenční vhodná a v čem nevhodná?

Autor popisuje klíčové teoretické koncepty mezinárodního insolvenčního práva, historický vývoj evropského insolvenčního práva a typy řízení dle Nařízení o insolvenční. Hlavní část diplomové práce podává analýzu vedlejšího řízení a jeho jednotlivých institutů. Pozornost je věnována zejména zahájení vedlejšího řízení, koordinaci s řízením hlavním, kde jsou popsány jak pravomoci hlavního správce, tak spolupráce mezi aktéry obou řízení. Analýza je zaměřena také na majetkovou podstatu a uplatňování pohledávek ve vedlejších řízeních, jakož i na institut příslibu insolvenčního správce. V této části práce jsou vymezena pozitiva a negativa vedlejšího řízení. Zároveň je popsáno insolvenční řízení proti dlužníkovi Arca Investments, ve kterém autor popisuje praktické použití vedlejšího řízení a jeho vybraných institutů.

V diplomové práci jsou vymezeny výhody a nevýhody právní úpravy vedlejšího řízení, čímž je zároveň zodpovězena výzkumná podotázka. Jelikož pozitiva, tedy vhodné aspekty vedlejšího řízení významně převyšují nad aspekty nevhodnými, autor odpovídá na výzkumnou otázku tak, že právní úprava vedlejšího řízení je vhodná k dosažení vytyčených cílů.

Klíčová slova: Vedlejší insolvenční řízení, nařízení o insolvenčním řízení, úpadek Arca Investments

Abstract

International insolvency law

Due to the broad scope of international insolvency law, the topic of the thesis is narrowed down to the issue of secondary insolvency proceedings within the meaning of the Insolvency Regulation. The aim is to answer the research question: is the regulation of secondary proceedings under the Insolvency Regulation suitable for achieving the objectives of ancillary proceedings, i.e. the protection of local and other interests and the efficient administration of assets, as well as for achieving the objective of the Insolvency Regulation, i.e. the efficient conduct of cross-border insolvency proceedings? The research sub-question of the thesis is: in what ways is the regulation of secondary proceedings in the Insolvency Regulation appropriate and in what ways is it inappropriate to achieve the objectives of secondary proceedings and the Insolvency Regulation?

The author describes the key theoretical concepts, the historical development of European insolvency law and briefly the types of proceedings under the Insolvency Regulation. The main part of the thesis provides an analysis of secondary proceedings and its institutes. Attention is paid in particular to the initiation of secondary proceedings, coordination with the main proceedings, where the powers of the main administrator and the cooperation between the actors of both proceedings are described. The analysis also focuses on the insolvency estate, application of claims in secondary proceedings, as well as on the undertaking of the insolvency practitioner. This part of the thesis defines positives and negatives of the secondary proceedings. At the same time, the author presents insolvency proceedings against the debtor Arca Investments, on which the author describes the practical application of secondary proceedings and its institutes.

As the thesis defines the positives and negatives of the secondary proceedings, it also answers the research sub-question. As the positive aspects of the secondary proceedings significantly outweigh the negative aspects the answer for the research question is that the legal regulation of the secondary proceedings is appropriate to achieve the set objectives.

Key words: secondary insolvency proceedings, regulation on insolvency proceedings, bankruptcy of Arca Investments